

Viladamat Terra de lluers

Núm. 14
ESTIU 2025

Viladamat

Telèfons d'interès

Ajuntament

Telèfon: 972 788 082

Pàg. web: www.viladamat.cat

A/e: ajuntament@viladamat.cat

Col·legi públic de Viladamat	972 765 082
Dispensari Metge	972 788 532
Consell Comarcal de l'Alt Empordà	972 503 088
CAP l'Escala	972 776 060
Creu Roja, Urgències i Ambulàncies	061
Mossos d'Esquadra	088
Bombers	085
Hospital Comarcal de Figueres	972 501 400
Associació Protectora d'Animals	972 502 361
Funerària Vicens (24 hores)	972 501 212
Centre d'Emergències de Catalunya	112
Informació	012

Horaris de serveis

Ajuntament

De dilluns a divendres de 8 a 15 h

Biblioteca

Hores convingudes. Tel: 621 244 504

Deixalleria

S'ha de passar a recollir la targeta d'accés personalitzada per a cada veí o veïna a secretaria (Ajuntament) en horari d'oficina.

Dispensari

Els horaris dels dispensaris d'Albons, Bellcaire d'Empordà i Viladamat es poden consultar al web de l'ajuntament de Viladamat (viladamat.cat), apartat dispensari mèdic.

Metge: Laura Vegas

Infermera: Bea Gamella

Administrativa: Montse López

EDITA:

Ajuntament
de Viladamat

COL·LABORA:

Diputació de Girona
221 municipis

ENTREVISTA: Josefina Cals

DISSENY I MAQUETACIÓ: Martí Riu

CORRECCIÓ: Maragda C. Vallès

PORTADA: La font de l'Ermedà

Fotografia: Joan Carreres

CONSELL DE REDACCIÓ: Mercè Costa,
Dani Hernández i Carles B. Gorbs

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès

DIPÒSIT LEGAL: GI-1200-2012

PRODUCCIÓ EDITORIAL: Gorbs Comunicació

COORDINACIÓ I REDACCIÓ PERIODÍSTICA:

Carles B. Gorbs - cgorbs@gorbs.cat

NOTA: L'editorial i direcció de la revista no s'identifica necessàriament amb l'opinió dels articles signats, que són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors. Prohibida la reproducció total o parcial de la revista sense autorització prèvia.

Tots els veïns i veïnes de Viladamat que vulgueu col·laborar en la revista aportant les vostres receptes de cuina, escrits, poemes, dibuixos, fotografies, etc. ho podeu portar o enviar per correu electrònic a l'Ajuntament o al coordinador de la revista Carles B. Gorbs.

Serveis	2
Editorial	3
Informació municipal	4
Activitats	5
Entrevista	11
Opinió	16
Patrimoni	17
Ensenyament	20
Entitats	22
Medi ambient	36
Història	38
Art i cultura	40
Pagesia	46
Salut	47
Parròquia	50

Preparats pel que ha de venir!

Arriben uns dies per retrobar-nos, per celebrar qui som i per fer poble.

Enguany, tenim un motiu especial per estar contents: recuperem la tradició de ballar el contrapàs a la Festa Major. Feia més de cent anys que no es ballava, però amb l'ajuda del jovent de Viladamat, i tothom qui vulgui, ens trobarem el dijous a plaça per mirar de fer renéixer aquesta tradició centenària. Seran els músics de Viladamat qui posaran la banda sonora en directe a aquesta dansa tan arrelada, i tothom qui s'hi apunti hi serà benvingut. Recuperar aquest patrimoni és un orgull compartit.

D'altra banda, volem fer una menció d'honor a les associacions del poble: la Colla de l'Espardenya, el Club de Lectura, l'Espai Jove de Viladamat, la Colla Gegantera i Grallera de Viladamat, el Club de Futbol Viladamat, l'Associació de Famílies d'Alumnes i l'Associació Juvenil Sant Feliu, que formen un envejable teixit associatiu que manté el nostre poble ben viu.

Un altre motiu de satisfacció és que, gràcies a les pluges d'aquesta primavera, hem deixat enrere l'estat d'emergència i hem recuperat l'estat de normalitat. Això ens dona un cert respir, però també ens recorda que tenim la responsabilitat individual de gestionar amb cura un recurs tan valuós com l'aigua, ja que no és il·limitat i pot tornar a escassejar.

Participem, celebrem i cuidem allò que ens fa únics.

Bona Festa Major!

EQUIP DE GOVERN

Actualització de l'enllumenat públic amb tecnologia LED: un estalvi del 62%

S'ha completat la renovació de l'enllumenat als carrers que encara mantenien sistemes antics, amb la substitució de 170 punts de llum (entre lluminàries i projectors) per tecnologia LED. Aquesta actuació ha estat finançada íntegrament pels fons europeus Next Generation, en el marc del programa DUS5000.

A més de les lluminàries, també s'han renovat els quadres elèctrics i s'ha implantat un sistema de telegestió per controlar i optimitzar el funcionament de la xarxa d'enllumenat.

Aquesta millora suposa una reducció del consum elèctric anual de 56.725 kWh i un estalvi econòmic estimat de 8.874 euros, el que representa una disminució del 62%.

Reparacions, fusteria en general

Albert Mateu Tel. 621 184 392 C/ Cinc Claus, n°22 - Viladamat

ESTALVI EN LA TEVA FACTURA DE LA LLUM

Ctra. GI-623 Km 16.5
Local 4 - 17137 Viladamat
Tel. 872 20 54 00
<https://parlemenergia.cat/>

Av. Ave Maria, 43
17130 L'ESCALA
(Girona) SPAIN

Tel: 972770218
Fax: 972773040
escatour@intercomgi.com
www.escalatour.group-team.com

Peixateria COLL

Avgda. Girona, 59
Tel. 972 77 44 39
L'ESCALA

Passeig de Catalunya, 67
Tel. 972 76 18 00
TORROELLA DE MONTGRÍ

L'any en imatges

Agost 2024

Cultura a la Fresca: actuació Les veus del Pont.

Setembre 2024

11 de Setembre - Diada nacional de Catalunya al Puig Segalar.

Firma del conveni per a la Banca Mòbil amb Caixa d'Enginyers i CaixaBank.

Octubre 2024

Programació per anar al teatre.

Novembre 2024

Casa de la Por - Amb la col·laboració de l'Espai Jove de Viladamat.

Desembre 2024

Festa Major d'hivern: concert dels Panxuts Beerband, animació infantil, sardanes, i concert de la Black Music Junior Big Band.

Festa Major d'hivern. Concurs de paelles d'arròs.

Mostra de diorames.

Concert de Nadal a l'església.

Quina.

Gener 2025

Els patges reials.

Mares amb els Reis de l'Orient.

**LLOGUER
CAMPER
VANS**

+34 661 132 750

activans
RIDE YOUR STYLE

informació

**CRISTINA
ROCAS**
CLÍNICA
PODOLÒGICA
Col. 1449

Viladamat
C/ Creu n.8
699 806 750 - 972 788 057

L'Escala
C/ Tramuntana n.7
972 774 856

@CristinaRocasPodologia
Clínica Podològica Cristina Rocas

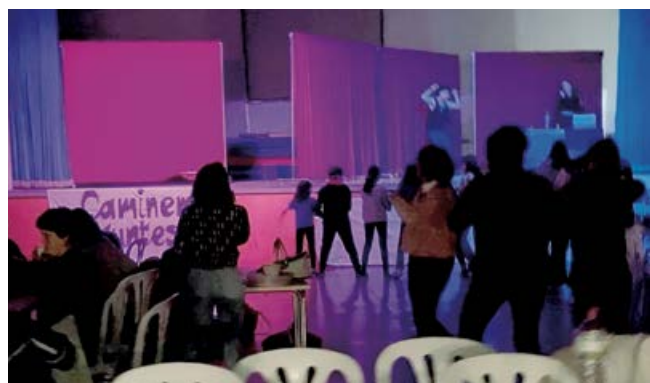
Activitats

Els Reis de l'Orient amb tot el seguici.

Març 2025

Celebració del Dia Internacional de la Dona.

Carnaval.

nautivela®
T'agrada navegar? Do you like sailing?

VENDA D'EMBARCACIONS VENDA D'ACCESSORIS REPARACIONS I INSTAL·LACIÓ GESTIÓ ADMINISTRATIVA

FOUR WINNS® **SAXDOR YACHTS**
BENETEAU **ZODIAC** **de antonio YACHTS**

Calçotada popular. Organitzada per la CUP Viladamat.

Maig 2025

Homenatge a la Gent Gran.

Juny 2025

Fira del vermut i de productes de la terra de Viladamat.

Ballada de sardanes.

Revetlla de Sant Joan.

Carles B. Gorbs Ballesteros

Viu com penses o acabaràs pensant com vius

Amics i amigues, hem arribat a la Festa Major del nostre poble de l'any 2025 i la nostra revista «Terra de Lluerts» ens ofereix aquest any conèixer, una mica més, la vida del seu coordinador, Carles B. Gorbs. Gaudim de la nostra Festa Major i dels continguts de «Terra de Lluerts».

Carles B. Gorbs, periodista i editor, ha col·laborat per a diversos mitjans de comunicació i per a més d'una vintena de revistes locals, sectorials o institucionals. Ha estat, també, promotor de la implantació de televisions locals, com ara GRÀCIA TV, que va fundar, codirigir i amb la qual va col·laborar. Per mitjà de la seva agència de comunicació (Gorbs Comunicació) ha col·laborat per a institucions públiques i privades. Com a editor (Gorbs Edicions) ha editat més d'un centenar de llibres i n'ha estat l'autor de sis.

Quan vas néixer?, on?, i quins estudis vas cursar?

Vaig néixer a Barcelona, el 2 de gener de 1958, fill de Montserrat i Rafel. Pràcticament, vaig estudiar-ho tot en una acadèmia privada. Després vaig estudiar peritatge mercantil, dos cursos d'Economia a la Universitat de Barcelona (UB), fins que vaig entrar a la Universitat Autònoma de Barcelona a Bellaterra (UAB) per llicenciar-me en Ciències de la Informació.

Per què vas estudiar periodisme?

Des dels nou anys que volia ser periodista. Volia dir i informar d'allò més desconegut. Tot va venir d'una crònica que va fer l'escriptor estatunidenc Truman Capote sobre la mort del president dels EUA John F. Kennedy (JFK) i en la qual, de manera molt subtil, dubtava de la seva mort. Indicava fets i exemples molt interessants. Ho publicava per episodis en la revista Garbo (entre altres publicacions) que comprava la meua mare i que jo llegia i llegia i em vaig prometre: de gran vull ser com aquest Capote, per intentar donar a conèixer l'altra cara de les coses.

Com a periodista, amb qui t'has entrevistat o has mantingut reunions?

Uf! Amb centenars.

De coneguts o populars...

Que recordi, a Carme Rusalleda; Matthew Tree; Eudald Carbonell; Pep Sala; Lluís Llach, AMMA (la líder espiritual, la santa de les abraçades); el president Carles Puigdemont; Jeane Manson (actriu i cantant estatunidenca); Josep Joan i Buixeda, Gran Prior i Legat Magistral per Espanya de l'Orde Sobirana i Militar del Temple de Jerusalem; el president Jordi Pujol; l'actual alcalde de Barcelona, Jaume Collboni; Valtònyc; Núria Feliu; Jan Peumans (president del Parlament Flamenc); Mag Lari; l'investigador Javier A. Menéndez (premi Fundación Susan G. Komen- USA); Maria Branyas (la persona més

Carles Borrromeu Gorbs Ballesteros.

longeva del món)... i com a més propers i nostres, per citar només dos exemples, a Núria Esponellà i Ramon Pujolboira, i moltes i moltes més, entre 200 i 300 persones més, menys conegudes i populars, però no per això deixen de ser iguals o, fins i tot, més interessants.

Què has cobert com a periodista?

Amb tants anys, molts esdeveniments i fets. En tot cas, citaré només un parell que per un motiu o altre els tinc ben presents. Vaig fer un reportatge d'investigació sobre els Jocs Olímpics de Barcelona, 92, sobre l'altra cara de Barcelona, 92, però pels pactes que hi van haver entre l'Estat i quasi tots els mitjans de comunicació, em va ser impossible de publicar-lo, tot i que, el considerava, immodestament, molt interessant. Un altre, els incendis de l'Empordà de l'any 2012, per la magnitud, virulència, danys de l'incendi i per la dificultat i esgotament que va suposar.

Segons crec, tens un projecte de fa anys...

Sí, un reportatge, encara no acabat, sobre el procés sobiranista de Catalunya, des de la primera consulta popular a Arenys de Munt l'any 2009 fins a l'actualitat. Juntament amb la meua companya, la fotògrafa Dolors Gibert, hem anat cobrint tots els actes que s'han portat a terme: concentracions, manifestacions, xerrades, mitings... Tot això ens ha portat a anar, repetidament, a Barcelona (també en els "fets" d'Urquinaona), Madrid, Brussel·les, Lieja, Estrasburg, la Jonquera... I recopilar més de 100.000 fotografies. Això ens ha dut a fer una exposició fotogràfica anomenada *La revolta de les urnes*, que hem exposat en diversos llocs d'Europa, Euskal Herria i Països Catalans. Entre aquests llocs, el Parlament Flamenc, el Palau Maillay de Perpinyà, la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, la galeria ClairObscur de Liege, sala d'exposicions del Centre Cultural Iortia d'Altsasu (Nafarroa), i molts altres.

Aquest projecte ens ha fet conèixer de molt a prop la realitat de tot el procés i ser testimonis de "primera fila" d'absolutament quasi tot. Per cert, tenim preparat escriure i editar un llibre.

El veritable periodista es ven?

Hi ha de tot, evidentment. Amb teoria no s'hauria de vendre mai. El que passa és que els mitjans de comunicació tenen una propietat pública o privada. Si és pública tendeixen a informar d'una determinada manera d'acord amb el color polític de qui governa i si és privada obeeix als postulats econòmics, polítics i empresarials de les grans empreses que els controlen. L'oferta comunicativa global està en

mans de molt pocs grans grups mediàtics i aquests estan accionariats per altres empreses que no tenen res a veure amb la comunicació. Com a freelance (treballador per compte propi) pots prestar els teus serveis de forma puntual i esporàdica a un mitjà de comunicació segons els teus criteris. El veritable periodista hauria de ser aquell que investiga, contrasta, es documenta i lluita perquè no li censurin, manipulin i retallin absolutament res de la seva informació. Cada vegada és més difícil.

Ètica o morbo en el periodisme?

Hi ha de tot. Hi ha periodistes que són molt ètics i d'altres que cada vegada són més morbosos. Per exemple, a TV3 hi ha un protocol pel qual rarament ensenyen cadàvers, sang... mentre d'altres fan tot el contrari, i com més sang i més fetge millor i, per cert, hi ha una certa audiència que prefereix també sang i fetge. Com es pot fer del patiment, de la mort, una notícia i un espectacle macabre?

Els periodistes de qui treuen la informació?

De tothom i d'Internet. La informació, segons l'article o reportatge que fas, la pots treure d'un polític, un policia, un delinquant, una empresa... de qualsevol. A més, cal recordar, que els periodistes estem protegits pel secret professional i podem negar-nos a dir la identitat de la font.

La informació de les guerres, com la pots obtenir?

La manera més certa i objectiva és anar-hi i veure amb els propis ulls el que passa. Aquests periodistes que cobreixen un conflicte bèl·lic, molts d'ells freelance, possibiliten la màxima font d'informació, a més de tenir tot el meu reconeixement personal i professional.

Abans de venir a viure a Viladamat, quina vida feies a Barcelona?

A Barcelona vaig començar a treballar en un banc. El meu pare era empleat de banca, a més de comptable i jo, amb catorze anys, ja l'ajudava a portar la comptabilitat d'alguna empresa. El pare sempre deia: "Nen, amb la banca tens un futur segur..." (si aixequés el cap).

Per què vas venir a l'Empordà?, i concretament a Viladamat?

Jo sempre he estat enamorat de l'Empordà. I com diu en Llach "Quan moriré porteu-me a l'Empordà, que no hi ha terra que a la meua carn la sedueixi tant... Arran de terra perquè si em faig pols la pluja em dugui al riu i amb ell anar al meu mar, del mar a un núvol i que dolçament sigui el llevant calent qui em torni al meu racó" (que bonic).

Bé, jo tenia família, uns parents a Parlavà (l'àvia Pepeta) i hi anava sempre que podia. Tenia uns onze anys quan hi vaig anar per primera vegada. I allà em preguntaven "què vols ser quan siguis gran?" i jo els ho contestava "viure a l'Empordà". De més gran matisava i deia "vull ser periodista i viure a l'Empordà". Així que, quan vaig poder, vaig venir a l'Empordà i a Viladamat perquè, simplement, va ser on vaig trobar una casa per viure.

Però que té per a tu l'Empordà?

Ho té tot, o gairebé tot: un cel i un color especial, un paisatge ric i ben variat, unes rutes megalítica, modernista, romànica, medieval... bressol de grecs i romans (Empúries), una activitat cultural i artística

Durant la presentació del conte infantil il·lustrat *Cançons de son i món* de Marina Gibert, al Centre cultural i biblioteca Fabra i Coats a Barcelona.

incomparable, els seus paratges i espais naturals, els rius, els boscos, el mar... i una tramuntana entremaliada que li dona una personalitat inconfusible. I això ho dic jo, un xava i, per tant, ho dic sense un afany de petit xovinista local.

Per cert, vull dir –perquè em sento orgullós– que vaig participar activament en la defensa de l'avui Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Va ser una lluita més entre un Goliat fort i indestructible i un David petit i feble. I ves per on, en David va tornar a guanyar en Goliat i sempre poso d'exemple que moltes vegades les utopies d'avui són les realitats del demà.

Quins van ser els teus inicis professionals a l'Empordà?

Diffícils, molt difícils. Quan vaig venir era molt difícil treballar de periodista a l'Empordà, més encara quan ningú et coneix. Vaig anar al Col·legi de Periodistes, a la demarcació de Girona i allà em van contactar amb un gran professional i un personatge entranyable, en Pep Collelldemont, i a través de la seva agència de comunicació vam anar col·laborant, fent, principalment, revistes municipals. Una cosa em va portar a una altra, però sense en Pep hauria estat molt més difícil. Per a mi, en Pep Collelldemont ha estat com un pare professional. Gràcies, Pep.

Actualment amb quines feines estàs treballant?

Les normals i típiques entre una agència de comunicació i una editorial: treballs i serveis de comunicació i periodisme i l'edició de llibres. Per cert, vull dir i recordar, que sobre l'Empordà, sigui història, geografia, cultura, o algun altre aspecte concret, he editat més d'una vintena de llibres, i és, molt possiblement, l'editorial que més llibres ha editat sobre l'Empordà (bé, ja està, ja m'he posat la medalleta...). Com a agència de comunicació oferim un servei integral de comunicació i com diu el nostre lema *Treballem la comunicació en tots els sentits*. Per això cal una estructura molt àmplia o tenir, com en el nostre cas, un col·lectiu molt professional i força nombrós de col·laboradors en tots els àmbits de la comunicació.

Per tant, has editat llibres?

I tant. He editat uns 150 llibres, aproximadament. Tinc un segell editorial que es diu *Lucas de Gálipo* i editem llibres en castellà i un altre segell editorial que es diu *GORBS* amb llibres en català i, ma-

«El bon periodista és aquell que sempre contrasta»

«Em defineixo com a lliure pensador»

goritàriament, més locals. Tant GORBS com Luces de Gálibo editem llibres de poesia, història, il·lustrats, d'assaig, novel·les, socials...

Què penses del llibre electrònic?

Que no ha tingut l'èxit que es preveia. Així com els diaris i algunes revistes s'han implantat bé, el llibre no ho ha acabat de fer. Possiblement es deu al fet que el lector de llibres té una certa nostàlgia, romanticisme i, fins i tot, militància al llibre en paper, a tocar-lo, a fullejar-lo... Nosaltres no hem fet cap llibre digital. Continuem sent uns nostàlgics artesans.

Què en penses de la intel·ligència artificial?

Tinc una gran contradicció. Per una part em sembla positiva i per altra negativa. Segons l'ús que se'n faci. Per exemple, en la medicina, la ciència... s'ha avançat molt, però amb altres disciplines més artístiques, culturals i creatives s'està substituint a les persones i sempre hi mancarà l'essencial que és la part creativa, emocional i sentimental que la IA no té.

Com a persona, com et definiries?

Intento ser una persona honesta, discreta, tolerant, solidària... uns valors que, sobretot, em va inculcar el meu pare. El que no m'agrada són les aparences estèrils, aparentar, les trobades i reunions de compromís i interessades, deixar-te veure en determinats fòrums... No m'agrada l'excés d'adoctrinament i teoria i, en canvi, intento aplicar la pràctica.

I políticament?

Em defineixo com un lliure pensador, un demòcrata radical... decantant cap a l'esquerra i, per tant, allunyat de les dretes, sobretot reaccionàries i ultraconservadores (com la d'aquest Estat espanyol) i distanciat de certs posicionaments d'esquerra pel seu sectarisme, dogmatisme i adoctrinament. I en considero, evidentment, un revolucionari, ja que voldria una societat socialment més justa i igualitària. Crec amb una democràcia més participativa i directa. I amb aquesta declaració crec que quedo malament amb tothom. Què hi farem...

Els mitjans de comunicació ens venen el que ells volen que creguem?

Tots els mitjans de comunicació, sigui premsa escrita, televisió, ràdio... tenen una ideologia, una certa sensibilitat política i així ho expressen i ho apliquen. L'objectivitat no existeix des del moment que tots som subjectes i, per tant, la informació també és subjectiva. Jo, personalment, no critico que un mitjà sigui d'esquerra o de dretes. Crec que aquesta ideologia reforça, alhora, la ideologia dels seus propis lectors i audiència. El que sí que critico és la tergiversació, manipulació i falsedats que cada vegada es diuen més. Critico la invenció de determinats relats per part de diversos mitjans que intenten crear una informació falsejada per influir en el pensament polític de la ciutadania.

Un mateix ha de tenir criteri propi i ha d'estar obert i llegir, escoltar i contrastar la informació i no donar mai per bona la informació que rep, vingui d'on vingui. Estem manipulats totalment i cada vegada

La seva afició al cicloturisme li va portar a fer el Camino de Santiago.

més i més i, per això, sempre hem de posar en qüestió el que es diu per la televisió, ràdio o premsa (o xarxes).

Putin i Trump són una amenaça per als europeus i per a tot el món?

I tant, com també ho són governants com Xi Jinping, Netanyahu, Alí Jamenei, Kim Jong-un... i molts altres. El que passa és que, evidentment, cal tenir més en compte a les grans potències militars i econòmiques. En concret, tant Putin com Trump són un perill per a la humanitat i per als seus propis ciutadans, en iniciar conflictes bèl·lics, amenaçar d'invasions, les pròpies polítiques socials que desenvolupen, etc. Un horror!

Europa està en perill?

Una part d'Europa sí, sobretot a partir de l'agressió i invasió d'Ucraïna per part de Rússia i la intranquil·litat que això ha provocat en alguns altres països com els Bàltics, per exemple. Això seria un perill de guerra. Però també hi ha un altre perill, el de l'avanç de la ultradreta i la recessió de l'estat del benestar i de totes les conquestes socials que s'han aconseguit al llarg dels anys. I això també és un perill.

Quin sentit els dones a les guerres?

Absolutament i rotundament cap. I el que no es pot fer és criticar unes morts i justificar i silenciar-ne d'altres. La mort, el terror, el patiment... no tenen cap mena de justificació. També cal saber i preguntar-se el perquè de la indústria armamentista i militar. El comerç i negoci d'armes és un pretext per, en molts casos, provocar conflictes i amb ells la mort i el terror. No es pot cooperar ni industrialitzar la mort.

De quina manera, com a periodista, veus la política catalana i espanyola?

Malament, molt malament. Els partits cada vegada estan més distanciat de la població. Es preocupen més pels seus propis interessos de partit que per les necessitats de la població, del país. Caldria, al meu entendre, que els partits fessin unes propostes clares i concretes, més que entossudir-se en anècdotes de caràcter personal d'aquest o aquell altre polític. Caldria que es presentessin a les eleccions amb un programa electoral clar i que fos entès com un contracte entre representants i representats (no ho oblidem). Si durant el mandat no es compleix, caldria demanar responsabilitats per incompliment de contracte.

Per altra part, la política que ho és tot, està també molt lligada a interessos econòmics que actuen com a poder fàctic i, moltes vegades, com a decisius.

Què guanyaríem si Catalunya fos independent?

Uf! A veure, jo soc periodista i no polític. No obstant això, com he dit, la política és tot i no m'escapoliré de la pregunta. Primer de tot, cal recordar que tots els pobles de tot el món tenen el dret a l'autodeterminació i els drets s'han d'exercir.

En aquest sentit, els Pactes sobre Drets Civils i Polítics i sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals, aprovats per l'Assemblea General de Nacions Unides l'any 1966, ratificats i en vigor al Regne d'Espanya des de 1977 i publicats en el BOE, reconeixen el dret dels pobles a l'autodeterminació com el primer dels drets humans. La Constitució espanyola determina en l'article 96 que els tractats internacionals ratificats per Espanya formen part del seu ordenament intern i, en l'article 10.2, estableix que les normes relatives als drets fonamentals i les llibertats públiques s'interpretaran d'acord amb els tractats internacionals aplicables en aquesta matèria. Per tant, segons crec, hi ha prou legislació que garanteix l'exercici d'aquest dret, malgrat les decisions, opinions i sentències de la pràctica totalitat dels estaments jurídics, policials, econòmics i polítics de l'Estat espanyol. A partir d'aquí s'ha d'exercir aquest dret amb total normalitat i sentit pacífic i democràtic.

Cal recordar, a més, que l'actual Constitució (*que nos dimos entre todos*), va ser un pacte entre les forces franquistes de l'antic

règim i les democràtiques (algunes d'elles encara il·legalitzades). Una Constitució que es va fer sota el control d'aquests poders fàctics: militars, polítics, econòmics... de l'antic règim i, per tant, és una Constitució d'inici adulterada i caldria una nova revisió i transició.

Però, en realitat, què guanyaríem?

Crec que amb una Catalunya independent guanyaríem en qualitat democràtica, política, civil i social. La catalanofòbia és, a més d'històrica, irresistible, com ho és, i això ens afecta a tots, el dèficit fiscal d'entre 19 i 22 milions d'euros a l'any. Amb una Catalunya

independent, a més, ens allunyariem de l'herència del franquisme que perdura insistentment en certs sectors jurídics, polítics, econòmics, militars, policials, socials, etc. I acabariem amb una monarquia que, a més d'estar tacada per la corrupció, no ho oblidem, va signar i jurar els *principios del Movimiento* franquista. Com a motius per independitzar-nos n'hi ha moltíssims, però insisteixo en el dèficit fiscal, la manca d'inversions, l'escàs manteniment d'infraestructures, l'incompliment dels pressupostos a Catalunya, etc. Tot això, ens afecta a tots,

siguem independentistes o no. Certs partits demanem i exigeixen més escoles, hospitals, guarderies... en definitiva més i millors serveis socials, però sense recursos econòmics és del tot impossible assolir-ho. Per tant, l'alliberament nacional va directament lligat a una major i millor justícia social. De tot aquest tema estic escrivint un llibre.

Com a periodista, com veus el tema de la immigració?

Possiblement, aquesta sigui la pregunta més difícil de contestar, com a periodista i com a ciutadà. Primer de tot, segons crec, i com tot en aquesta vida, hem d'anar a les causes i hem de saber per què aquesta gent emigra. Moltes vegades s'hi juga la vida i són víctimes d'un comerç de persones immoral. La veritat, però, és que cada vegada venen més i més persones provocant el rebuig de certs partits i la justificació d'altres. Actualment, segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE) a Catalunya, per exemple, hi ha un 25% de persones nascudes fora de l'Estat espanyol, el que significa més de dos milions.

«Els partits haurien de tenir un programa electoral clar i que fos entès com un contracte entre representants i representats»

Dolors Gibert i Carles B. Gorbs durant l'exposició La revolta de les urnes al Parlament Flamenc, inaugurada i presentada pel president Carles Puigdemont i el president del Parlament Flamenc, Jan Peumans.

Si a això li sumem, el que dèiem anteriorment, que Catalunya és deficitària en serveis socials per culpa, precisament, d'un dèficit fiscal irracional, fa que aquesta nova població nouvinguda tingui problemes de serveis igual que els autòctons per un col·lapse en determinats serveis, entre d'altres molts aspectes negatius per a tots.

Negar que la immigració, i sobretot amb aquests percentatges, no comporta cap mena de dificultat i problema, és negar l'evidència i, conseqüentment, s'ha de poder parlar i crear un marc de debat seriós i rigorós per part de tothom i de tots els partits polítics. No poden haver-hi tabús, ni línies vermelles i callar, negar i prohibir un debat sobre la immigració. Aquest silenci i aquesta negació l'únic que fa és un efecte contrari, el d'alimentar a la dreta i extrema dreta en els seus discursos i en els seus resultats electorals.

En Carles, un gran aficionat al teatre.

La identitat de la persona es neix o es fa?

Totes dues coses. Quan neixes ja portes uns gens, un ADN determinat, però després, l'educació, les companyies, la cultura, el barri on vius... fa que agafis una personalitat determinada, és una combinació de totes dues coses.

Quins valors són viables per viure en una societat tan competitiva?

Sobretot el valor de la solidaritat, la tolerància i el respecte i mai la competitiva, el cop de colze, voler ser el millor en tot... A vegades m'han preguntat en què soc intolerant i sempre responc que amb la intolerància. Cal respectar, escoltar. La solidaritat comença amb un veí, un parent, un amic... i no només amb proclames i teories que queden bé, però que a vegades només es queden amb això: amb una teoria sense pràctica.

Què és el que perdura en la vida?

La vida mateixa entesa com un tot. La vida entesa com un planeta en què uns marxen i altres venen i la vida segueix, continua. La vida, en general, no és una persona, en el nostre cas és el planeta Terra. Un planeta del qual, per cert, aprofito per fer una proclama ecologista, hi vivim persones, plantes i animals i hauriem de saber conèixer amb més harmonia. M'agrada recordar una cita del cabdill indi Seattle, dins d'una carta que va enviar al president dels EUA

Franklin Pierce l'any 1854, "La terra no pertany a l'home, és l'home que pertany a la terra i tot el mal que l'home li faci a la terra se l'està fent a si mateix". Ho subscriu totalment.

Ja més personal, per què vas vestit sempre de negre?

Quasi sempre vaig vestit de negre perquè ja m'hi he acostumat i si no vaig de negre no soc jo. Tot ve perquè vaig jugar molt temps a futbol, uns trenta anys, i feia de porter. I ja de nen el meu ídol era el porter Lev Yashin (laixin), conegut com "l'Aranya Negra", va ser un porter de futbol de l'antiga URSS. Per a molts, va ser el millor porter de tota la història i quasi sempre anava vestit de negre. Jo el vaig voler imitar i sempre, quan sortia a jugar, anava vestit de negre i, posteriorment, també en la meua vida personal i no esportiva... i m'hi vaig acostumar, simplement. Eps!, el negre combina amb tot...

Quins projectes tens d'aquí al futur?

Tot i que ja albiro la jubilació, els meus projectes és viure de la millor manera possible, gaudir d'aquelles petites coses que la vida t'aporta. Intentaré escriure dos o tres llibres que tinc pendants, fer articles, documentals i fer tot allò que fins ara no he pogut fer en el meu dia a dia.

Un somni, una il·lusió...

Com deia, gaudir d'aquelles petites i grans coses que la vida ofereix. Relativitzar alguns problemes sense deixar de ser crític, que és l'essència de tot. El somni ja l'he realitzat: soc periodista i visc a l'Empordà. M'agradaria tenir més temps per viatjar, veure i estar més amb els amics i continuar fent i practicant algunes de les meves aficions com la literatura, la música, el teatre, el cinema, el ciclisme, passejar, observar, xerrar, protegir els animals (sobretot els gats)... i mil coses més. I, en definitiva, viure més en concordança de com pensem. Com diu el lema anònim "Viu com penses o acabaràs pensant com vius".

I des d'aquest espai et desitgem, Carles, que en la teua futura jubilació tots els teus projectes es facin realitat i que puguis gaudir plenament d'aquesta nova etapa de la teua vida i que d'aquest paisatge de l'Empordà que vares escollir per viure en puguis continuar gaudint.

Per molts anys, Carles!

JOSEFINA CALS PUIGNAU

Cada llibre té un secret
disfressat de blanc i negre;
tot allò que et diu a tu
un altre no ho pot entendre;
sent el tacte dels teus dits
i creu que l'acaricies
i que el batec del teu pols
vol dir que, llegint, l'estimes.

Tot allò que et donarà,
que no ocupa lloc ni pesa,
t'abrigarà contra el fred
d'ignorància i de tristesa.

Amb els llibres per amics
no et faltarà companyia.
Cada pàgina pot ser
un estel que et fa de guia.

Joana Raspall

Gràcies a tothom

M'adreço des d'aquest espai a totes les persones que en el seu moment van fer confiança amb mi i vaig poder entrevistar. De cada una d'elles he après moltíssim, cada persona és única i irreplicable.

Cada entrevistat o entrevistada ha deixat una empremta dins meu, des del primer fins a l'últim. Us dono, a tots i a totes, les gràcies per obrir-me les portes de casa vostra i, sobretot, dels vostres cors.

Per la meua part, reconec que no tinc cap formació per ser una bona entrevistadora, però sí que us ben asseguro que hi he posat tot el meu cap i tot el meu cor en cada entrevista que he fet.

He intentat fer-ho el més bé que he sabut i tots els entrevistats sempre hi han posat tot el seu testimoni amb tot el que han transmès. Jo també he intentat posar-me a la seva pell i intentar que la meua entrevista fos fàcil i entenedora, i que poguessin explicar el seu passat i present de la seva vida personal i professional.

Gràcies a tots i a totes perquè amb les vostres vides he omplert un espai públic com és el d'aquesta revista.

Tothom coneix a tothom, som un poble petit, però això no deixa que a voltes alguns aspectes dels entrevistats ens siguin sorprenents o que els desconexim.

«M'encanta poder mirar els ulls a totes les persones que he entrevistat, per a mi és un plaer»

He tingut la sort i el plaer d'haver pogut fer 22 entrevistes, i em sento privilegiada. M'encanta i em fascina poder mirar els ulls a totes les persones que he entrevistat, per a mi és un plaer i també, així, sembla que connectes més amb l'entrevistat.

Us dono a tots i a totes les gràcies per haver posat en mi la vostra confiança i ser tan ben acceptada sempre. També vull donar les gràcies a totes les persones que m'han permès dedicar-me al que m'agrada tant i amb tanta il·lusió i estimació he fet.

Però en la vida tot té un començament i un final, traspasso la meua il·lusió i vocació (encara que em dolgui) a gent nova, a persones amb saba nova, maneres de fer diferents i ocupar aquest espai de l'entrevista amb una altra manera de veure les coses, amb uns nous ulls i maneres innovadores.

Gràcies a tothom. Una abraçada per a cadascú de vosaltres, els que hi sou, i el meu record a tots els que ens han deixat.

JOSEFINA CALS PUIGNAU

**instal·lacions
Terradellas**

Carrer nou, 124 - Apartat Correus, 46
Tel 972 64 02 13 - Fax 972 64 03 16
17100 La Bisbal d'Empordà (Girona)

Electricitat industrial i domèstica · Aigua i gas
Calefacció i aire condicionat · Enginyeria pròpia

**FISIO
L'ESCALA**

CENTRE DE FISIOTERÀPIA
I RECUPERACIÓ FUNCIONAL

www.fisiolescala.com

972771475

Ronda del Pedró, 12
17130 - l'Escala

LA MUNTANYA DE VILADAMAT II

Una mirada al nostre entorn més proper

Com dèiem en la revista anterior, la part meridional del terme de Viladamat presenta un relleu ondulat, amb una orografia d'alçades modestes (el punt més alt del terme municipal de Viladamat és el puig Segalar, amb 174 metres d'altitud sobre el nivell del mar).

Amb aquest recull d'imatges fem una segona part d'un recorregut fotogràfic per alguns dels paratges de la muntanya que envolta aquest sector sud del nostre municipi.

Al sector conegut amb el nom de l'olivet Furró s'hi troben dues fites de terme entre els municipis de Viladamat i Albons (entre les comarques de l'Alt Empordà i del Baix Empordà, per tant).

Rètol que indica el camí de Viladamat a Sant Feliu de la Garriga.

Pujant cap a Sant Feliu de la Garriga, poc després del Bosquet, es passa pel costat de la paret del Delme.

L'església de Sant Feliu de la Garriga. Juntament amb el castell homònim forma un important conjunt monumental i s'hi troba l'origen històric de Viladamat, i és, indubtablement, un dels indrets més coneguts i visitats.

Esclat de primavera entorn de Sant Feliu de la Garriga.

Pi a la carena de la muntanya Gran, amb el Montgrí al fons.

El cim del puig Segalar, un altre dels paratges imprescindibles del nostre entorn. Situat a 174 metres d'altitud sobre el nivell del mar, és el punt més alt del terme municipal de Viladamat, s'alça al límit entre les comarques de l'Alt Empordà i del Baix Empordà, s'hi troba un vèrtex geodèsic i gaudeix de vistes panoràmiques immillorables cap a tots costats, amb la immensa plana de l'Empordà als nostres peus i endevinant-se el recorregut dels rius Muga, Fluvià i Ter: des del mar al Canigó, des del golf de Roses, Empúries i l'Escala fins a l'Alta Garrotxa (Bassegoda i Mare de Déu del Mont), des de les Salines, l'Albera i la serra de Rodes i Verdera fins al Montgrí, les muntanyes de Begur, les Gavarres i Rocacorba... És una autèntica lliçó de geografia.

Vista panoràmica des del puig Segalar, mirant cap al mas Notari i el seu entorn més proper.

Al lloc conegut com els Mallols Grans s'hi troba una pedra trencada i ajaguda. És una fita de terme entre els termes municipals de Viladamat i Ventalló: a un costat s'hi pot llegir "Palau Borrell" (Palauborrell és un poblet o agregat que pertany al municipi de Viladamat) i a l'altre costat s'hi llegeix "Bantallo" (Ventalló).

Viladamat, amb tramuntana i amb el golf de Roses, Empúries, l'Escala i Montgó al fons, des de la serra de Ventalló.

A la capçalera de la Torrentassa hi ha racons d'una especial bellesa.

El mas Notari, amb el puig Segalar i el Montgrí al fons, des de la serra de Ventalló.

Un dels masos de Palauborrell.

El cultiu de les oliveres, per extreure'n el preuat oli als trulls, era una activitat agrícola quotidiana i habitual a Palauborrell. Encara hi queda algun oliver, amb algun exemplar d'olivera d'una edat molt respectable, amb rabasses sofertes, retorçades i venerables que han resistit i superat tota mena d'inclemències.

Text i fotografies: JOAN CARRERES

Recuperem un ball, el contrapàs

Com cada any, a l'escola hem dut a terme moltes activitats lligades a l'àmbit artístic i, concretament, a l'àmbit de música. Els més grans han participat en el concert de Cantània, els petits en el concert de la Clika i en la trobada de danses i també hem continuat duent a terme les sessions de sardanes a cicle mitjà i cicle superior perquè les noves generacions coneguin i aprenguin els passos d'aquesta dansa tradicional catalana.

Des de l'Ajuntament, es va fer la demanda a l'escola de recuperar un ball del qual se n'ha trobat una partitura antiga a Viladamat. Aquest ball s'anomena "contrapàs". Es tracta d'una dansa d'origen medieval, que es ballava principalment a les comarques de l'interior de Catalunya, especialment al Pirineu.

El nom "contrapàs" fa referència al "pas contrari", que podia simbolitzar l'oposició entre el bé i el mal, o el camí dels vius enfront del camí dels morts, motiu pel qual sovint es

relaciona amb cerimònies religioses i processons de Setmana Santa. Tot i que la seva funció inicial era probablement ritual o litúrgica, amb el temps es va convertir en una dansa popular cerimonial, sovint associada a festivitats o actes solemnes.

El contrapàs se sol ballar en grup, amb una coreografia marcada i solemne i, a vegades, incorpora passos simbòlics o processionals. Tot i que avui dia és menys freqüent, es manté viu en algunes festes majors.

BIO EMPORDÀ

Ajuda'ns a reciclar!

Recollida d'oli vegetal usat
Transportista i gestor de residus

972 158 742
info@sersall.net

SERSALL
95 S.L.

TALLER SALA
Viladamat

REPARACIÓ MECÀNICA I ELECTRICITAT DEL L'AUTOMÒBIL
VENDA DE VEHICLES I MAQUINÀRIA

Ctra. l'Armentera
VILADAMAT Tel. 972 788 073

Aquesta demanda a l'escola per part de l'Ajuntament es fa durant el mes de març i, el mes de juny es comença a posar en pràctica en algunes sessions de música de primària, des de primer fins a sisè.

Per poder practicar el ball, es fa arribar al centre una partitura digitalitzada, un àudio i un enregistrament dels passos del contrapàs. L'objectiu és que a finals de juliol, en els actes de la festa major, s'inclouï el ball del contrapàs i el puguin ballar els nens i nenes conjuntament amb la gent del poble. Es tracta de recuperar una tradició que havia quedat oblidada i que els més petits la tornin a encetar.

La música, no només és el treball de cançons i la pràctica d'instruments, també inclou el ball i la dansa com a expressió corporal i cultural.

«La música és l'acte social de comunicació, entre la gent, un gest d'amistat, el més fort que hi ha!»

Malcolm Arnold

És per això que a l'escola treballem aquesta dimensió artística amb els infants, ja que és una bona manera de donar importància al treball col·lectiu i també de donar valor al patrimoni cultural del nostre país.

Us desitgem un estiu ple de música i dansa.

Bona Festa Major!

LES MESTRES DE L'ESCOLA

PLANAS

CARNS I EMBOTITS

CRIANÇA, MATANÇA I ELABORACIÓ PRÒPIA

VILADAMAT

Plaça Moderna, 1 - Tel. 972 788 068 - Miquel 669 377 584

ELECTRISPOT

instal·lació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics

644 37 56 22

electrispot.com

info@electrispot.com

30a arrossada popular de l'AFA de Viladamat

Fa trenta anys les famílies de l'escola de Viladamat van entomar el repte de fer una arrossada a la muntanya. Van trobar un espai al costat del castell de Sant Feliu de la Garriga, per poder coure el dinar i parar les taules. Aquell 1995 van haver de demanar perols a la gent del poble, que també els van ajudar a netejar la sèpia, a tallar la ceba, a fer la llenya... i amb tots els ingredients, estris i espai a punt van engegar camí amunt. Ho van comentar per les botigues, al bar... i tothom es va guardar el primer cap de setmana de març per carregar taules i cadires i pujar a la muntanya a menjar arròs. La cosa va anar agafant volada i l'escola va anar creixent, el primer any van ser 7 perols, i 9 el segon, i la feina començava a fer-se inassumible, així que a la tercera arrossada ja es va contractar una gent que es dedicaven a fer tiberis. Aquella iniciativa l'han mantinguda les famílies que durant tots aquests anys han anat formant part de l'AFA de Viladamat.

La mainada està feliç al bosc, mengen l'arròs tan ràpid com poden per anar a fer la cabanya, buscar insectes o desco-

brir nous amagatalls entre els arbres. La muntanya els ofereix un entorn immillorable per descobrir i construir junts.

Arrossada de l'any 1995.

Els més grans saben que pares i mares els deixen fer lliurement i no se senten tan vigilats, i això també agrada. Els alumnes que aquest 2025 acabaran 6è estan segurs que continuaran venint els anys vinents i s'emporten aquests records de les arrossades passades:

Lluc Sànchez: "Quan penso amb l'arrossada se'm posa un somriure a la cara, perquè sé que anirem a la muntanya, pujarem amb bicicleta o a peu amb els amics i una vegada a dalt, anirem al mig del bosc tots junts per constituir cabanyes amb els troncs que trobem. També m'agrada molt l'arròs que es menja aquests últims anys, és boníssim! Quan sé que farà mal temps i no podrà fer-se a la muntanya, m'enfado i hi voldria anar igualment, per una mica d'aigua i fang no passa res".

Nina Mas: "A mi el que m'agrada més de l'arrossada és fer cabanyes amb els amics".

Ariadna Sayeras: "A mi m'agrada molt l'arrossada perquè pugem a la muntanya amb els meus amics i gent del poble. I perquè a dalt podem fer cabanyes i jugar pel bosc".

Marina Bueno: "El que em ve al cap quan penso en l'arrossada és la muntanya, poder jugar-hi i l'amistat".

Arrossada de 2025.

Mireia Garcia: "El que més m'agrada és quan acabem de dinar i anem a jugar, és superdivertit".

Martina Paltré: "Quan s'acosta l'arrossada el que penso és amb la natura i en jugar pel bosc amb els meus amics. M'encanta pujar amb tot el poble".

Aquest 2025 ens ha plogut, i l'arrossada s'ha hagut de desplaçar al Local Social. L'entorn no acompanya tant, però coincidint amb la celebració dels trenta anys ho hem amenitzat amb una quina musical, i en Jaume Ibars ens ha fet cantar, ballar i dansar a tots, des dels més petits fins als més grans!

**Caravan
Viladamat**

Ctra. Viladamat - L'Escala · 17137 Viladamat
Tel.: 972 788 625

GARATGE OLIVERAS S.L.

SERVEI OFICIAL

Jeep

TALLER I VENDES 972 78 81 02 - FAX 972 76 58 50

fiat.g.oliveras@gmail.com Ctra. L'Escala Km 16 VILADAMAT

Un any més

Un any més ens retrobem en aquest espai per donar veu a les diferents activitats que s'han dut a terme al poble.

Aquest any, amb molta tristor, hem acomiadat tres persones que, feia temps, ens acompanyaven i formaven part del nostre Club de Lectura: la Roser Suñer, la Josefina Planas i la Sílvia Urgell. Per a totes tres, gràcies per haver-hi sigut, ens quedarà sempre viu el vostre record.

Al Club de Lectura anem seguint i eixamplant camí, ens és grat fer-vos saber que, cada any, en som més i amb ganes de compartir les estones que, cada primer dilluns de mes, encetem per comentar el llibre llegit i el que ens ha aportat. Programem presentacions literàries, alguna sortida cultural, Fira del Vermut i altres activitats en les quals puguem col·laborar. Procurem respectar totes les opinions, ja que, com més diverses, més enriquidores.

Fem un breu resum de les activitats dutes a terme en el decurs d'aquest any:

Hem pogut gaudir de les presentacions dels llibres *Rigor Mortis* i *Sense Pietat* per part dels autors Narcís Bardalet, Tura Soler i Jordi Grau. És una excel·lent presentació d'un recull de casos en què trobem disseccionats els instints i passions més cruels de la condició humana. Un ampli públic ens hi va acompanyar.

Presentació del relat-llegenda sobre el poble de Vilanant *Videte, vigilate et orate* a càrrec de l'autora Isabel Guzman, Anna Palet, alcaldessa de Vilanant i de l'il·lustrador Leo Beard. És un relat curt i molt interessant que va despertar interès entre el públic per aquesta història fosca al voltant de la rectoria de Vilanant.

Sortida cultural a la Catalunya Nord visitant Les Orgues d'Ille-sur-Têt, formació geològica semblant a la Capadòcia Turca, visita a les Caves Byrrh i dinar a Thuir. Aquesta activitat era oberta a tothom del poble que hi tingués interès, vam omplir les 40 places de l'autocar.

Fira del Vermut, ja és una participació típica i esperada: les truites i brunyols de les àvies de Viladamat. Cada any en fem unes miques més i tenen sempre molta acceptació. Estem molt contents de l'èxit.

Aquestes reeixides activitats ens esperonen a seguir i, si és possible, a millorar sempre.

Tenim sempre les portes obertes a aquest espai de trobada i germanor.

*Un poble és viu
mentre la seva gent
ho faci possible,
seguim, doncs,
fent poble*

CLUB DE LECTURA

Rua de Carnaval i d'estiu a l'Escala

El passat 2 de març, Giro de Xarnera va tornar a participar en la rua de Carnaval de l'Escala, desplegant una espectacular carrossa i una comparsa amb més de 200 persones disfressades de hawaianes. Amb una posada en escena plena de color i ritme, i una carrossa inspirada en l'Stitch, el personatge principal de la pel·lícula infantil ambientada a Hawaii, es va desfilar enmig de les altres 14 colles participants.

El 14 de juny es va repetir un any més la rua d'estiu, i l'esperit festiu va tornar a omplir els carrers de l'Escala. Aquesta segona rua es converteix en una nova oportunitat per gaudir de la música, les disfresses i el bon ambient, i així l'esforç posat en l'organització i construcció de la carrossa pot tornar a lluir novament.

Amb aquestes dues grans cites, Giro de Xarnera, juntament amb els joves Barrakes de l'Escala, ha reafirmat el seu paper imprescindible en el Carnaval.

EMPÚRIES OILS GASOILS A DOMICILI
CALEFACCIÓ - AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ

☎ 972 770 274
www.empuriesoils.com

Un futur optimista

Després de la temporada duríssima de l'any passat, aquest any la temporada ha estat esportivament molt millor per al Club de Futbol Viladamat. No s'ha aconseguit pujar de categoria, però s'han començat a posar les bases per a una nova generació de jugadors.

De cares aquesta nova temporada, amb canvi d'entrenador i amb més incorporacions de gent jove, esperem fer encara un millor paper. L'equip jugarà a Quarta Catalana i tornarem a tenir derbis d'aquells que fan afició amb pobles veïns com el Verges, el Jafre, l'Armentera, el Ventalló o el Camallera. El club mantindrà com sempre la mateixa filosofia, amb el nombre màxim de jugadors de la casa i del poble i la resta de jugadors de pobles del voltant, amb l'objectiu clar de ser a la part alta de la classificació.

Volem fer una crida també a totes aquelles persones interessades amb el futbol que tenen les portes obertes per col·laborar i formar part de la junta.

La junta del Club de futbol Viladamat, a més de les activitats relacionades amb el club, també ha passat en obert a l'Ateneu els partits de futbol de les diferents competicions del Barça i també alguns del Girona per als socis i les sòcies i persones aficionades del club i ha col·laborat, com cada any, amb l'organització de la Quina i amb una parada a la Fira del Vermut.

Des de la Junta del CF Viladamat us desitgem una bona Festa Major.

Us esperem a tots i a totes al camp.

Visca Viladamat i visca el Club de Futbol Viladamat!

42°08'40"N
03°03'08"E

**VILADAMAT
AIRSPORT**

Ctra. Orriols - L'Escala km 13,5
17137 Viladamat (Girona)
Tel. +34 639 970 423
Fax +34 972 765 129
info@airsportviladamat.com
www.airsportviladamat.com

**Menús, carta
i per emportar**

Esmorzars a la brasa

casolà · casero · homemade

100%

Carrer dels Horts, 10
Carretera de Viladamat a L'Escala
VILADAMAT · 972 788 367

La festa és de tothom i per a tothom!

Ja tornem a ser-hi! Un any més arriben les dates més esperades de l'estiu, arriba la Festa Major 2025! És un moment de celebració, en què grans i petits surten al carrer per gaudir de l'ambient.

Enguany la festa se celebra els dies 31 de juliol i 1, 2 i 3 d'agost. El tret de sortida el donarà el, ja tradicional, sopar popular a la plaça de l'església i, tot seguit, concert d'havaneres amb el grup Cel Rogent. Després, es realitzarà el ball del contrapàs i per acabar la nit i fer cantar a tothom, concert amb en Miquel del Roig a la mateixa plaça de l'església.

El divendres 1 d'agost, a les 20 hores, la trobada gegantera omplirà els carrers de música, colors i festa gràcies a la Colla Gegantera de Viladamat, que aquesta vegada comptaran amb diverses colles convidades. La nit continuarà darrere l'Ateneu Popular Sebastià Salellas a partir de les 24 hores, i gaudirem amb els concerts de Fetus, La Masovera Barbuda i, per acabar la nit, la DJ Ona Giner.

Dissabte, la festa començarà a les 17 hores al camp de futbol del poble, que es convertirà en un espai per a la mainada on podran gaudir dels inflables aquàtics i, seguidament, l'actuació de Rikus!, que faran ballar als petits (i no tan petits) de cada casa!

Foto de grup, 2024.

Foto de grup, 2024.

A partir de la mitjanit, al pàrquing de l'Ateneu, podrem comptar amb una nit més de concerts amb Remei de ca la Fresca, Sexenni, Pelukass i PD Ivanote.

Diumenge, a la tarda, a les 17 hores, a la plaça de l'Església, hi haurà la tradicional ballada de sardanes, a càrrec de la Principal d'Olot. Seguidament, i per acomiadar la Festa Major d'aquest any 2025, concert dels millors clàssics del rock amb Old Guitars Band. Organitzat per la colla Xics77.

Aquest any, durant els dies de la Festa Major, s'organitzarà un concurs de decoració de cases, portes, balcons i botigues amb l'objectiu d'omplir els carrers de colors i esperit festiu. Tothom qui hi vulgui participar podrà engalanar la seva façana o aparador amb motius inspirats en la festa. Un jurat valorarà la creativitat i l'originalitat. La decoració guanyadora rebrà com a premi un lot de productes típics del poble!

Per poder fer una festa el màxim de sostenible, us recomanem que aneu sempre acompanyats del vostre got reutilitzable.

Des de Sant Feliu us convidem a gaudir de la Festa Major i a participar en les activitats, i animem a qualsevol entitat o grup de persones a organitzar qualsevol mena d'activitat i col·laborar en l'organització de la festa! Perquè la festa és de tothom i per a tothom!

També volem agrair a totes aquelles entitats i grups de persones que ajuden a fer-la possible, moltes gràcies!

Anirem notificant totes les novetats per mitjà del nostre Instagram **@santfeliu**, doneu-li un cop d'ull per no perdre-us res!

Actuació Miquel del Roig, 2024.

Nit de festa, 2024.

Inflables, 2024.

Bona Festa Major 2025!

El benestar animal i les colònies de gats

Com ja comentàvem en l'anterior revista de *Terra de Llurds*, l'any 2023 es va aprovar i va entrar en vigor la nova llei de benestar animal. Aquest nou text legislatiu, d'àmbit d'aplicació a tot l'Estat, preveu una major implicació en el benestar dels animals per part de les administracions locals, entitats i particulars.

En aquest sentit, l'associació Els Bons Gats d'Albons, Bellcaire i Viladamat realitza un important treball pel que fa al control i benestar de les colònies de gats. I com també dèiem en anteriors publicacions, s'ha realitzat, en l'actualitat, més de 450 esterilitzacions entre gats mascles i femelles, i s'ha donat en adopció més de 330 gats recollits o abandonats i, així, s'ha contribuït a evitar malalties, baralles entre mascles, els miols sorollosos dels gats i gates en zel, i, fins i tot, que deixin de marcar territori amb l'orina. Les mesures per al control de la natalitat, a més, permeten mantenir una població més estable i reduïda.

A Viladamat, concretament, hem esterilitzat més d'un centenar de gats i gates i n'hem donat en adopció més d'una trentena i, consegüentment, hem reduït notablement la població felina al poble.

Un gat capturat en una gàbia trampa per a ser esterilitzat.

Aquest any, i només a Viladamat, la nostra entitat va capturar i esterilitzar més de 30 gats

Més sensibilització i responsabilitat

Tot i això, aquest any, han aparegut noves colònies de gats, en altres dos indrets de Viladamat. Així doncs, només aquest any, i només a Viladamat, la nostra entitat, de forma independent i d'acord amb la legislació vigent, va capturar i esterilitzar més de 30 gats, entre mascles i femelles, aplicant, per tant, el mètode CER.

Per tot això, demanem una major responsabilitat als propietaris a xipar a la seva pròpia mascota i a les administracions a portar a terme unes polítiques més pràctiques i efectives.

Al marge de les colònies, també volem denunciar l'abandonament d'alguns gats en indrets del poble com, per exemple, el de tres gatets abandonats dins d'una capsca que van deixar a la deixalleria i que, malgrat els nostres esforços, van morir tots tres.

El mètode CER

(acrònim de Captura, Esterilització i Retorn)

Aquestes sigles procedeixen del terme en anglès TNR (*Trap, Neuter, Return*) que de vegades també es coneix com a TNVR incloent el terme *vaccinat* (vacunar).

Va ser la Gran Bretanya el primer país que va experimentar amb el mètode CER a la dècada dels cinquanta del segle passat, seguit per Dinamarca. L'èxit relatiu d'aquesta estratègia va portar altres països com els Estats Units a posar-lo en marxa des dels anys noranta.

L'aplicació d'aquest mètode comporta la realització del control de les colònies felines, vigilat la salut dels seus integrants, aportant-los aixopluc, protecció i cures veterinàries, en cas de necessitar-los, alimentant-los de forma responsable

i saludable i com no, controlant-ne la reproducció i evitant, en la mesura del possible, el naixement de nous cadells abocats a un alt índex de mortalitat.

El mètode CER és l'únic mètode ètic i efectiu –a més de ser recomanat per a tota la legislació vigent a Catalunya i tot l'Estat espanyol– per al control poblacional, i els seus efectes es comencen a notar immediatament des de l'inici de la seva aplicació en començar a disminuir el nombre de ventrades i, per tant, de nous individus, cosa que comporta una cura més completa i millor de la colònia. A més, com ja s'ha comentat anteriorment, evita els problemes associats a la sobrepoblació, amb les miccions, les lluites pel territori, la transmissió de malalties entre ells, etc.

Com diu també el Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya: En l'àmbit urbà i suburbà sovint existeixen colònies de gats, que han de ser controlades per raons de salubritat, reproducció incontrolada i sanitat i benestar animal. El control consisteix en: Captura en viu dels gats de la colònia. Revisió del seu estat sanitari efectuada per un veterinari. Esterilització dels gats i gates adults. Marcatge en forma de V a l'orella (esquerra en els mascles i dreta en les femelles).

Colònia de gats a la Plaça Catalunya de Viladamat.

«Els gats em diuen sense esforç tot el que cal saber»

Charles Bukowski

Un membre d'una colònia.

En resum i per a tot això, demanem una major responsabilitat a totes aquelles persones que abandonen les seves mascotes, a les administracions perquè tinguin una major responsabilitat pràctica i efectiva i, en definitiva, a tots els que ens vulgueu ajudar en aquest nostre treball, tant de manera pràctica com econòmica o bé fent-se socis/es de la nostra entitat i que ens ajudarà a obtenir algun petit ajut econòmic per desenvolupar el dia a dia de la nostra associació.

Cal recordar que absolutament totes les despeses surten només dels nostres propis i insuficients recursos econòmics: aliments, medicació, controls, gàbies, esterilitzacions... i moltes altres despeses derivades d'aquest treball.

Ajuda'ns a ajudar.

LA JUNTA DIRECTIVA

L'ANC llança la campanya “La independència és urgent” per denunciar com afecta els catalans continuar formant part d'Espanya

L'Assemblea Nacional Catalana (ANC) ha arrencat una nova campanya d'argumentari per posar en evidència les conseqüències nefastes de formar part d'Espanya i com afecten directament cada català en el seu dia a dia. L'entitat exposarà dades contundents en tots els àmbits (salut, educació, llengua, habitatge, ajudes socials, pensions, feina o mobilitat) amb un missatge clar: “Cada dia que Catalunya no és independent hi perds en drets i benestar. La independència és urgent”. Una tesi que s'acompanya de l'eslògan: “Et queixes o actues?”, que interpel·la directament els ciutadans a passar a l'acció i implicar-se en la lluita per la independència de Catalunya.

L'objectiu d'aquesta campanya és tornar a situar la independència al centre del debat públic mostrant exemples concrets que afecten negativament els diferents àmbits de la vida dels ciutadans durant els 365 dies de l'any: el caos de Rodalies, la falta d'oferta laboral i precària, a l'hora de pagar

un pis, a les llargues llistes d'espera del metge, en unes aules tensionades i amb mals resultats, en unes ajudes socials que no arriben, en pensions que no s'ajusten al cost de la vida o en la situació cada cop més greu del català. Greuges que l'Assemblea vincula al dèficit fiscal crònic de més de 20.000 milions d'euros l'any que pateix Catalunya per part d'Espanya i a la manca de sobirania política per gestionar els recursos propis i prendre decisions.

L'Assemblea denuncia davant l'OSCE la discriminació lingüística sistèmica contra els catalans i insta a protegir la societat civil catalana

L'Assemblea Nacional Catalana va participar en la Supplementary Human Dimension Meeting III de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE per les seves sigles en anglès) de 2025, celebrada a Viena els dies 23 i 24 de maig sota el títol *La inclusió com a via per promoure la tolerància i la no-discriminació*. L'ANC va intervenir en dues sessions, denunciant la discriminació lingüística persistent contra les persones catalanoparlants i la reducció de l'espai per a la societat civil a Catalunya.

Durant la primera sessió, Maria Teresa Calveras, en representació de l'Assemblea, va criticar l'absència de la llengua com a categoria protegida en la seva legislació antidiscriminària, tot i els compromisos adquirits per l'OSCE. Va recordar que la Constitució espanyola no reconeix les minories

nacionals i va citar l'informe de l'exrelator especial de l'ONU Fernand de Varennes, que alertava que aquestes omissions podrien contravenir obligacions legals internacionals. Calveras també va denunciar la repressió i vigilància patides per organitzacions de la societat civil catalana, incloent-hi l'ús de programari espia.

A la tercera sessió, Calveras va defensar el model d'immersió lingüística en català, vigent des de fa dècades a l'educació catalana, com a eina fonamental de cohesió social i igualtat. Va advertir que aquest model és objecte d'atacs creixents per part del poder judicial espanyol, una preocupació recollida també pel Comitè d'Experts de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries del Consell d'Europa en el seu darrer informe. L'Assemblea va condemnar el desequilibri legal estructural que afavoreix el castellà i va alertar de l'augment de vulneracions de drets lingüístics.

L'Assemblea va instar les institucions de l'OSCE a pressionar les autoritats espanyoles perquè:

- ➡ Posin fi a la discriminació lingüística i compleixin amb la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries.
- ➡ Protegeixin el model d'educació en immersió lingüística en català.
- ➡ Garanteixin un entorn segur i propici per a la societat civil catalana, per defensar els drets lingüístics i el dret a l'autodeterminació.

L'Assemblea Nacional Catalana participa regularment en fòrums i reunions internacionals de drets humans com a part de la seva tasca d'incidència internacional, denunciant les vulneracions de drets comeses per les institucions espanyoles contra el poble de Catalunya.

L'Assemblea i l'UNPO denuncien davant el Comitè de Drets Humans de l'ONU les contínues violacions de drets humans per part d'Espanya

A la 144a sessió del Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides, celebrada a Ginebra, l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) i l'Organització de Nacions i Pobles No Representats (UNPO) han denunciat conjuntament les violacions sistemàtiques del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics (ICCPR per les seves sigles en anglès) comeses per l'Estat espanyol contra el poble català.

L'autodeterminació com a dret fonamental

L'ANC i l'UNPO han reafirmat que l'article 1 del ICCPR, que garanteix el dret de tots els pobles a l'autodeterminació, és vulnerat de manera estructural per l'ordenament jurídic espanyol. La referència a la "unitat indissoluble" de l'Estat a l'article 2 de la Constitució espanyola, i el paper de les

Forces Armades com a garants d'aquesta unitat (article 8), representen obstacles clars a l'exercici d'aquest dret a Catalunya. La repressió violenta del referèndum de l'1 d'octubre de 2017 –una expressió pacífica del dret a decidir– en continua sent un exemple clau.

Persecució legal i política

Durant la intervenció s'han destacat diverses vulneracions preocupants, entre d'altres, l'Article 14 – Dret a un judici just: el poder

Judicial, altament polititzat, continua presentant càrrecs infundats –incloses acusacions de terrorisme– contra activistes catalans. La llei d'amnistia del 2024, que havia de posar fi a aquesta persecució, s'ha aplicat de manera selectiva, beneficiant sobretot agents policials i no els represaliats independentistes.

Judicial, altament polititzat, continua presentant càrrecs infundats –incloses acusacions de terrorisme– contra activistes catalans. La llei d'amnistia del 2024, que havia de posar fi a aquesta persecució, s'ha aplicat de manera selectiva, beneficiant sobretot agents policials i no els represaliats independentistes.

Gegants, música i sorpreses: la festa no s'atura a Viladamat!

Aquest any, la Colla Gegantera de Viladamat ha viscut una temporada intensa i plena d'emocions!

Una de les cites destacades ha estat la Fira del Vermut, on vam participar amb una parada plena de bon ambient i bon menjar.

Hem estat presents a la trobada gegantera de Caldes de Malavella, que ha tingut l'honor de ser la Ciutat Gegantera de Catalunya 2025. Allà vam compartir plaça amb més de cent colles geganteres d'arreu del país, una experiència única i emocionant!

També hem estat a la trobada gegantera de Perpinyà, travessant la frontera amb els nostres gegants per fer-los ballar a terres catalanes del nord.

I això no s'acaba aquí! La Festa Major de Viladamat ve carregada de sorpreses. Aquest any comptarem amb la participació de noves colles geganteres, que ens acompanyaran en una jornada plena de música, cultura i molta gresca. I, com era d'esperar, també gaudirem de la companyia dels nostres padrins,

Celrà i l'Escala, i també de les colles de Vilaür i Palau, amb qui hem creat un vincle ben especial.

Us animem a sortir al carrer i gaudir amb en Feliu, l'Eulàlia, en Quirze i els nostres lluers, que tenen preparada una sorpresa molt especial, fruit de la feina i dedicació setmanal dels músics de la colla. No us ho perdeu, perquè el que han estat treballant amb tanta il·lusió segur que us emocionarà i farà vibrar tot el poble!

Aquest any, però, també volem dedicar un record molt especial a la Roser Suñer, qui va ser una figura clau per a la nostra colla. Va ser ella qui va crear els nostres gegants, i sempre la recordarem amb estima, gratitud i admiració. La seva empremta continuarà present cada cop que en Feliu i l'Eulàlia surtin a ballar. Gràcies, Roser, per haver fet realitat els gegants que avui són un dels símbols més estimats del nostre poble.

La Roser i en Feliu.

Ens veiem al carrer, al so de gralles, tabals i bombo, ballant amb orgull amb els gegants de Viladamat!

Caldes de Malavella.

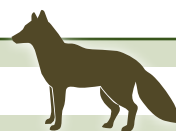
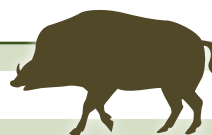
Perpinyà.

Calendari temporada 2025/2026 i normes per al caçador

La Societat de Caçadors d'Albons-Viladamat ha fet públic el seu calendari, seguint la resolució del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya, així com les normes per al caçador de la temporada 2025-2026.

Calendari

LA MITJA VEDA: Es podrà caçar els dies 24 i 31 d'agost i el 7 i 14 de setembre de l'any 2025 a la zona limitada a la part est de la carretera antiga de Figueres (al pla). Està prohibida la cacera de perdius, llebres i conills.

CAÇA MENOR: Del 12 d'octubre del 2025 fins al primer diumenge, 1 de febrer del 2026; per al tord comú fins al 8 de febrer de 2026, dijous, diumenges i festius no locals.

PERDIUS I LLEBRES: Del 12 d'octubre del 2025 fins al 4 de gener de 2026, dijous, diumenges i festius no locals.

Només es permet dues perdius per dia de cacera i caçador. En les altres espècies cinegètiques, d'acord amb la llei.

PORC SENGLAR: Contacteu amb el Sr. Chaves d'Albons, encarregat de la colla del porc senglar, telèfon 686 993 949. Els dies de cacera són el 30 de setembre de 2025 fins a l'últim diumenge, 29 de març de 2026. La cacera només es farà els dissabtes. En benefici de l'agricultor, el representant legal podrà sol·licitar fer batudes en juny, juliol i agost.

GUINEU: De 30 de setembre de 2025 fins al 29 de març de 2026.

Normes i altres observacions:

En les normes, cal ressaltar l'obligació de recollida dels cartutxos utilitzats, com l'obligació de tots els caçadors de no molestar i respectar la zona de cacera a la resta de companys. Per altra part, es recorda que el passí del vedat no és vàlid si no s'acompanya del DNI de l'interessat.

Queda prohibida la cacera en camins. En camins, a més, cal descarregar l'arma al seu pas.

Queda totalment prohibit passejar els gossos en època de veda fora de la zona d'ensinistrament. També queda prohibida la cacera en terrenys cremats, amb neu, pluja intensa, boira espessa i en camins.

En aquesta temporada no es poden caçar les tórtors.

Es continuen fent batudes en època de veda, amb autorització del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, en benefici dels agricultors.

Cal recordar la dificultat de fer batudes a prop de les carreteres, sobretot aquelles en què hi hagi camps de blat, pel perill que poden tenir els gossos.

Les faltes molt greus previstes en l'acta aprovada en assemblea general el 25 de febrer del 2005, que no poden cometre els caçadors, són les mateixes que s'han publicat en les darreres revistes *Terra de Lluerts*.

Reiterem que cal comprovar, també, que els vehicles disposin d'assegurança reglada que cobreixi els danys ocasionats per un porc senglar, així com d'altres animals salvatges. En cas de sinistre, caldrà fer les gestions amb els Mossos d'Esquadra i l'assegurança i, sobretot, fer la diligència corresponent. Si el sinistre és a conseqüència de la cacera durant 12 hores després, cal aplicar el mateix que en el cas anterior.

FUNERARIA VICENS

— Des de 1924 —

SERVEI 24 h ELS 365 DIES DE L'ANY

Passeig del Cementiri, 17

Tel. 24 h (0034) 972 50 12 12 - 972 67 86 86 - Fax 972 50 97 42
17600 FIGUERES (Alt Empordà)

LA JUNTA

No els volem

L'any 2021, poc després que ens recuperéssim de l'espant de la COVID, es va projectar sobre nosaltres una altra amenaça. Els poders econòmics van aconseguir ficar una falca a la badia de Roses: s'autoritzava a plantar aquí un súpermacro polígon industrial marí de producció elèctrica de 250 km² amb l'excusa d'aprofitar la tramuntana.

Precisament aquí, al bell mig de zones protegides, amb molts esforços, pel seu interès de cara a la conservació del medi; aquí, enmig d'una llarga lluita quotidiana per mantenir fragments de paisatge lliures de ciment, on es volia deixar un llegat d'espais naturals per al gaudi de la gent de Catalunya i de tot el món que ens visita.

De seguida hi va haver seguidisme per part d'un govern de la Generalitat i persones afins amb l'excusa de salvar-nos del canvi climàtic i per una suposada necessitat d'una (falsa) sobirania energètica.

sense tocar cap espai natural ni cap camp fèrtil, aprofitant només les zones desnaturalitzades (polígons industrials, sòstres, vials, places dures, pàrquings...), generant molts llocs de treball mitjançant una gestió autònoma i propera.

Òbviament, sobirania no vol dir regalar la força del vent a una gran companyia energètica privada. L'excusa del canvi climàtic era també ridícula si s'avalua la contaminació que produeix la fabricació i funcionament de desenes d'andròmines de més de 200 m d'alçada, àncores, cables... i es compara amb la destrucció de la biodiversitat, de la pesca i els greus perjudicis en l'agricultura i l'economia de la zona basada en un turisme basat en un paisatge extraordinari.

Les dades científiques independents demostraven tots aquests perjudicis que les grans empreses interessades volien desmentir amb informes encarregats per elles expressament. Estudis d'universitats catalanes també demostren que es pot obtenir tota l'energia que necessitem

NO AL PLEMCAT

Una cosa és clara: les empreses que volen plantar aerogeneradors no són ONG que ens volen salvar de la catàstrofe climàtica, sinó que volen fer negoci ràpid construint les andròmines. Després ja veuran què es fa amb la instal·lació: si venen o exporten l'electricitat al millor postor.

La qüestió, però, que ens plantejem és per què ho sostenen el(s) govern(s). Hi ha gent que hi veu negocis amagats, la qual cosa en l'ambient polític actual no és estrany. Fins i tot hi ha qui creu que les portes giratòries pels polítics (de les que en coneixem unes llistes

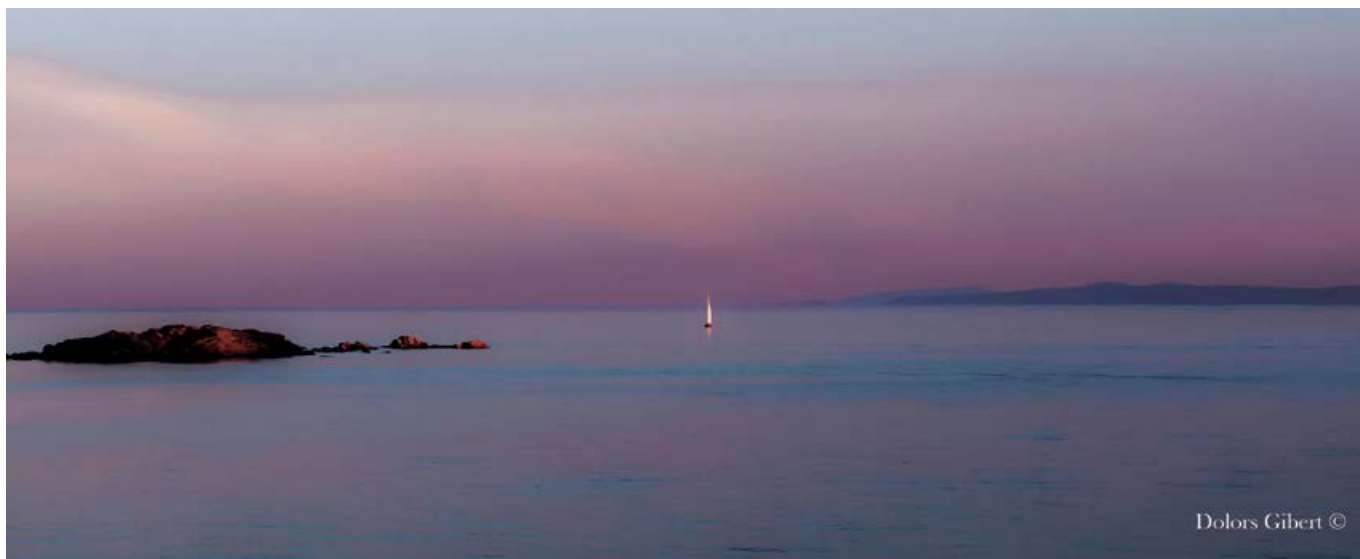
d'unes quantes pàgines) no són res més que allò que es deia: "hoy por ti, mañana por mí", una mena de prevaricació en diferit.

IDP
INSTAL·LACIONS
DANI PALTRÉ PALAHÍ
+34 744 482 749
idpinstallacions@gmail.com
AIGUA · AIRE ACONDICIONAT
ELECTRICITAT · CALEFACCIÓ

VILAVET
CENTRE VETERINARI & SERVEI A DOMICILI

Llúcia Martínez Macard · Col n°983
HORES CONVINQUES A:
PLAÇA DE L'ESGLÉSIA Nº8
17137 VILADAMAT (GIRONA)
(+34) 722 79 69 74
consulta@centrevilavet.cat

Veler navegant per la badia de Roses, qualificada per la UNESCO com una de les més boniques del món. FOTO: DOLORS GIBERT

Però si no som tan mal pensats podríem creure que ho fan pel bé comú. Aleshores haurem de creure també que són molt innocents i que s'han deixat enganyar. O bé que, a conseqüència d'una lectura mal païda d'algun manual d'economia política del segle XIX, han pensat que hem de sacrificar una badia de les qualificades com "de les més belles de món" per tal de seguir una política de desenvolupament sense aturada per tal d'industrialitzar tot el país. Si fos així, si no hi hagués cap segona intenció en aquest entusiasme, ho haurien de confessar sense embuts: "volem transformar l'Empordà en un empori industrialitzat: ple de plantes de producció elèctrica a terra, mar i muntanya, ple de polígons industrials i de distribució de mercaderies...". Que ho diguin clar i si pot ser en català. Ja que ho han decidit per nosaltres sense consultar-nos, car ens obliguen a canviar el nostre mode de vida, el nostre entorn i la nostra economia, potser a la següent ocasió que tinguem els direm que no els volem. No volem el que ens tenen preparat.

També ens haurien d'explicar que rebrem (o rebran) a canvi de regalar a una empresa 80 milions d'euros perquè puguin fer l'experiment del PLEMCAT amb unes súpermaquines: experiments tan inútils com perjudicials per a la flora i la fauna marina, per a l'agricultura i el turisme. En teoria, seria per veure si funcionen o com es podrien rendibilitzar millor. A la pràctica seria com una primera cullerada d'una poció verinosa que ens volen fer empassar (amb expropiacions incloses) per tal que ens acostumem al seu mal gust.

Però la gent de l'Empordà no ens ho deixarem fer. Tenim una llarga experiència en les lluites per aconseguir els tres parcs naturals que tenim ara. Som moltes associacions i

Som moltes associacions i estem unides en Empordà Dempeus per aturar aquesta irracionalitat

estem unides en *Empordà Dempeus* per aturar aquesta irracionalitat, per resistir als voltors que s'han llençat sobre el nostre territori i aquells que els estan aplaudint per veure si els hi toca alguna engruna del gran negoci. No tenim cap mandra de fer manifestacions, talls de carreteres, repartir informació a qui ens ho demana...

Si voleu seguir aquest tema i si voleu saber-ne més podeu consultar les nostres webs i xarxes:

stopmacroparceolicmari.org

[forumescalaempuries.blogspot.com/
p/especial-macroparc-eolic-mari-opcio.html](http://forumescalaempuries.blogspot.com/p/especial-macroparc-eolic-mari-opcio.html)

www.instagram.com/empordadempeus/

www.instagram.com/noplemcat/

JORDI ESTÉVEZ
Fòrum l'Escala-Empúries

CORREDORA D'AS **S** **EGURANCES**
MARIA **ERRA SALA**

Avda. Salvador Dalí, 72 baixos
17600 FIGUERES (Girona)
Tel. 972 50 50 32 - Fax 972 50 53 28

“Campaña de Embellecimiento de Pueblos Rurales”

Durant la dècada de 1960, la Diputació de Girona va impulsar i finançar la “Campaña de Embellecimiento de Pueblos Rurales”, una iniciativa destinada a millorar l'aspecte i la higiene dels petits nuclis urbans de la província. L'objectiu era projectar una imatge neta i acollidora, tant per als residents com per als visitants.

La campanya promovia actuacions com remolinar i pintar les parets de pedra natural i evitar l'ús dels carrers per emmagatzemar els fems procedents de les corts domèstiques.

“Campaña de Embellecimiento de Pueblos Rurales”, una iniciativa destinada a millorar l'aspecte i la higiene dels petits nuclis urbans de la província

L'alcalde i mestre de Viladamat, Joan Baptista Domènech Alloza.

També es fomentava la neteja dels espais públics, l'eliminació d'elements que afavorien el deteriorament visual i la cura de les façanes i accessos a les llars.

El governador civil, Josep Maria Pagès i Costart.

El seguici, passejant pel carrer Nou.

L'organització anava a càrrec de la Jefatura Provincial, que comptava amb un jurat encarregat de visitar els municipis participants i avaluar-ne els resultats. Aquells anys, l'alcalde i mestre era el Sr. Joan Baptista Domènech Alloza.

L'any 1963, en la tercera edició de la campanya, la Diputació de Girona va concedir el primer premi, dotat amb 250.000 pessetes, als municipis de Viladamat i Sant Llorenç de la Muga, que es repartí a parts iguals: 125.000 pessetes per a cadascun.

DANIEL HERNÁNDEZ

Fotografies cedides per en GERARD i la TXELL
de Can Dispès

FE D'ERRADES

En la revista anterior, a la pàgina 17, en el paràgraf "Estatut i altres eleccions", primera línia. No és ...aprovat el 26 de juliol de 1932, sinó ...aprovat el 26 el juliol de 1931.

Viladamat recupera el ball del contrapàs per la Festa Major

Viladamat recuperarà enguany el ball del contrapàs, una dansa tradicional que no es ballava al poble des de fa més de cent anys. L'última referència data del 1922, quan es va ballar per celebrar la restauració de l'església de Santa Reparada de Cinclaus.

La impulsora d'aquella restauració va ser l'escriptora esca-lenca Caterina Albert (Víctor Català), que el 1917 va pro-moure la recuperació del temple i hi va instaurar l'aplec de Santa Reparada. Cinc anys després, va organitzar-hi, amb gran expectació, una ballada del contrapàs llarg empor-

El contrapàs de la Festa Major, segons un dibuix de J. Pahissa publicat a Historia del Ampurdán de Josep Pella i Forgas. BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El ball s'ha recuperat i adaptat –tant musicalment com coreogràficament– per fer-lo més accessible i participatiu

danès, el ball que va donar origen a la sardana, amb la participació dels darrers viladamatencs i veïns de la rodalia que encara el sabien ballar.

Ara, Viladamat vol tornar a fer viu aquest llegat. El ball s'ha recuperat i adaptat –tant musicalment com coreogràficament– per fer-lo més accessible i participatiu. L'objectiu és incorporar-lo com a part del programa estable de la Festa Major.

Aquest darrer trimestre, l'alumnat de l'escola ja ha començat els assajos, i les setmanes prèvies a la Festa Major es faran assajos populars oberts a tothom.

La primera ballada del nou contrapàs tindrà lloc el dijous de Festa Major, després del sopar popular, en una vetllada que també gaudirà amb les actuacions de Cel Rogent (grup d'havaneres i cançó popular) i Miquel del Roig.

Aplec de Santa Reparada l'any 1922. FOTO: MUSEU ARXIU VÍCTOR CATALÀ

«He vist ballar el contrapàs una sola vegada quan s'aplegà un petit escamot de pagesos de Viladamat a la placeta de Cinclaus, en el dia de Sta. Reparada, Festa Major del llogaret.

Eren sis vellets, amb cares arrugades, amb satisfacció al rostre i una guspira de joventut als ulls; quatre d'ells van cofats amb la vermella barretina.

Un gran silenci, les notes primeres del flabiol el trenquen i els sis jaïos, les mans enllaçades, els cossos ben drets i la rialleta als llavis, avancen i reculen lateralment, marcant els punts de faicó semblant a la sardana, amb reverències i lleugeres flexions de costat. També té el contrapàs, com la sardana, una part trista i quieta i una altra de moguda; no és pas estrany que d'ell ne vingués una bona part.

... El contrapàs s'és acabat; els vellets estan ben contents; els miradors també; una nova flor és nascuda en el revivent jardí de les tradicions catalanesques...

Caterina Albert (Victor Català)

Literatura

LA SOCIETAT DELS ENTERRA-MOTS

**UN MOT ÉS UNA PARAULA,
QUI ENTERRA PARAULES,
ENTERRA UNA LLENGUA.**

A cops d'eslògans pseudosolidaris, els fills d'aquest país petit hem abraçat la causa de la Gran Tolerància. En l'àmbit lingüístic, cap societat existent és més indulgent que la nostra: fins i tot ens disculpem per parlar, aquí, en la llengua que hi és pròpia, ja només ens falta una genuflexió mentre demanem perdó. I és així com es farà realitat la desaparició final de l'element fonamental de la identitat cultural i patrimonial d'aquest país petit: la seva llengua.

De fet, de tan tolerants com lluïm ser, els catalans ens hem convertit, lingüísticament parlant, en la societat més servil del planeta. La societat amb l'autoestima més baixa. Val tan poc la nostra llengua, que la neguem al més petit indici, o sospita, que l'interlocutor no ens entendrà. Perquè se'ns adreça en castellà, o francès, o titubeja, o potser, fins i tot, pel seu aspecte..., ui, pensem, no és d'aquí!!, i ni ens molestem per saber si ens entendrà o no, si fa deu anys que conviu amb nosaltres o en fa cinquanta-cinc. Tenir por que l'interlocutor no ens entengui, és la justificació que utilitzen els covards, els rendits, els qui mai es faran respectar com a fills d'aquesta terra. Aquesta actitud servil i poruga no fa res més que legitimar el menyspreu dels altres cap al que som i hem estat. Ni conscients som que tenim drets lingüístics inviolables per llei i que els drets no jerarquitzen.

Estarrufats, gallardegem de multiculturals com si el multiculturalisme només fos en castellà. Perquè hi ha qui ens adoctrina i ens diu que nosaltres som un país de pas –no més entrem i sortim!!– un país obert a tots i a tothom, un

país diluït, dissolt en la immensitat del món. I mentrestant, a Madrid, llencen els seus dards enverinats qualificant-nos de supremacistes i xenòfobs, d'excloents perseguidors del castellà!!!! I ens porten al Constitucional i munten referèndums escolars. I mentre anem concedint, anem retrocedint.

Els qui arriben a Catalunya, vinguin d'on vinguin, saben d'antuvi que aquí hi podran viure desconeixent completament que són en un país en què, des de fa molts segles, posseeix una llengua pròpia que ha fet possible una cultura pròpia, una història i una idiosincràsia que, com a pròpies ens ha identificat. Fins ara.

Salvada de tantes dissortades adversitats al llarg d'una història convulsa amarada d'odis, sotmesa a un Estat opressor sense compassió, perseguida fins a l'extenuació, la llengua catalana ha anat sobrevivint, clandestinament durant molt temps, perquè pervingués en el futur. La Parla Salvada. Fins ara.

Fins que han arribat els enterra-mots.

Josep Maria Torres Ros
SPINÒLEG. TERAPEUTA CRANI SACRAL

Visites concertades a
Barcelona i Viladamat

647 577 416
info@nexesalut.es

GORBS

Comunicació - Edicions

629 151 930 · cgorbs@gorbs.cat
www.gorbs.cat

Diglossia és un terme que ens remet a un conflicte lingüístic: en un mateix territori existeixen dues llengües en tensió, una de les quals domina l'altra fins a la desaparició de la més feble en l'ús dels seus parlants. En l'ús dels seus parlants. Aquest concepte implica el reconeixement de les relacions de poder desiguals de dues llengües en un mateix territori. Ara bé, **Francesc Vallverdú** afirmava que el problema de fons, en els Països Catalans, és la presència d'un procés de substitució lingüística gradual a favor del castellà. Procés en què els mateixos parlants actuen com a agents decisius en una actitud de condescendència servil. Al sociolingüista **Lluís Vicent Aracil** li és més adequat, per al català, el terme llengua minoritzada, llengua en minoria en el seu propi domini lingüístic.

I tots sabem que una llengua dominada perd parlants en cada nova generació, una llengua dominada és una llengua en recessió continuada fins a atènyer la desaparició total. Al llarg dels segles la humanitat ha anat perdent llenguatges, l'equivalent a pèrdues de realitats, de coneixement, de saviesa del món. I de tantes tradicions.

En tot el continent americà, en l'austràlia i en l'africa, les guerres invasores van fer desaparèixer físicament molts parlants a causa de les violentes polítiques de desarrelament dels governs colonitzadors, responsables de veritables lingüicidis. En la conquesta espanyola d'Amèrica, moltes llengües natives van anar disminuint progressivament fins que foren catalogades com a llengües mortes el 1920.

Així, doncs, la pèrdua d'una llengua pot ser deguda, tant al genocidi massiu de tots els seus parlants, com al suïcidi per claudicació.

A, *El luxe del llenguatge*, J. Tuson escriu: les lloances al bilingüisme provenen de parlants monolingües entossudits a no reconèixer els altres com a parlants diferents, o bé, són promogudes per un poder que mai no s'avindrà amb la diversitat perquè el poder vol unitat.

I nosaltres els fem el joc.

Segons l'antropòleg i lingüista B. L. Whorf (1897-1941) una llengua fa possible, a tots els humans i sense distinció, l'ordenació del món. És l'estructura mental mitjançant la qual entenem i pensem el món. Cada llengua, doncs, és l'existència d'un món diferenciat.

Menys la llengua catalana.

Elisabet Costa per I.A. XatGPT.

Carme Junyent (1955-2023) professora de lingüística: "És evident que el català no és només dels catalans, però també és evident que, per a aquells que ho vulguin, parlar català és ser català. Aquest regal de la fortuna que ens permet una forma d'incorporació tangible en la societat s'hauria de promoure. I hauríem de ser conscients que cada vegada que neguem als altres la possibilitat de participar en la nostra vida i en la nostra llengua fem un pas més cap a l'extinció."

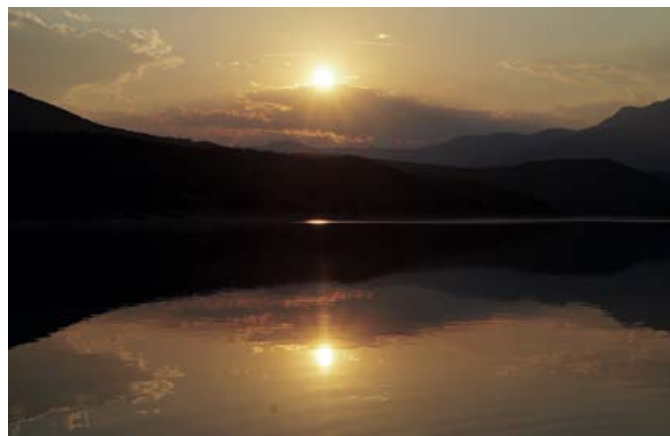
*D'una en una van caient paraules,
en un combat sense presoners.
El camp de batalla no trigarà a silenciar-se,
regat amb la sang de tots els mots.
És l'hora dels enterra-mots.*

MARIA-TERESA CROS

Fotografia

Albada de MERCÈ COSTA.

Embassament de Darnius-Boadella de JOAN CARRERES.

Guineu a Palau Borrell d'ANTONIO ROSANT.

Poesia

Viure la Pau

Viure la Pau, no és fàcil enmig de tanta fressa, enmig de tant soroll.

Obro la finestra a l'exterior, i no puc ocultar la por i la basarda que experimento.

El dolor que sento en veure com la Humanitat es destrueix, deixa de ser Humana.

Viure la Pau dintre meu i poder-la irradiar aquest món que en certes èpoques de l'any, tant ens desitgem i a la pràctica, tant ignorem.

Siguem portadors de Pau.

No la pau dels que es creuen vencedors, després d'una guerra.

No la pau que sent el més fort, el qui ha aconseguit triomfar, destruint l'altre, que creu ser el seu enemic.

No la pau del qui aconsegueix poder, a força de trepitjar els altres.

No la pau que deixa destrucció, odi, morts... i ganes de venjança, perquè s'ha aconseguit amb la violència de les armes (maleïdes armes).

Vull viure la Pau i treballar per la Pau, amb el diàleg, el respecte a tothom, inclosa la Natura, la nostra estimada Terra. Que hi hagi entesa entre els Països, entre els Estats, i amb la Humanitat.

Siguem portadors de Pau, encara que sembli impossible en aquesta Humanitat malmesa. Hem de viure envoltats d'Esperança.

MARIA PLA COLL

Arts plàstiques

Aquarel·la (plaça de l'Església de Viladamat) d'**Antonio Rosant**.

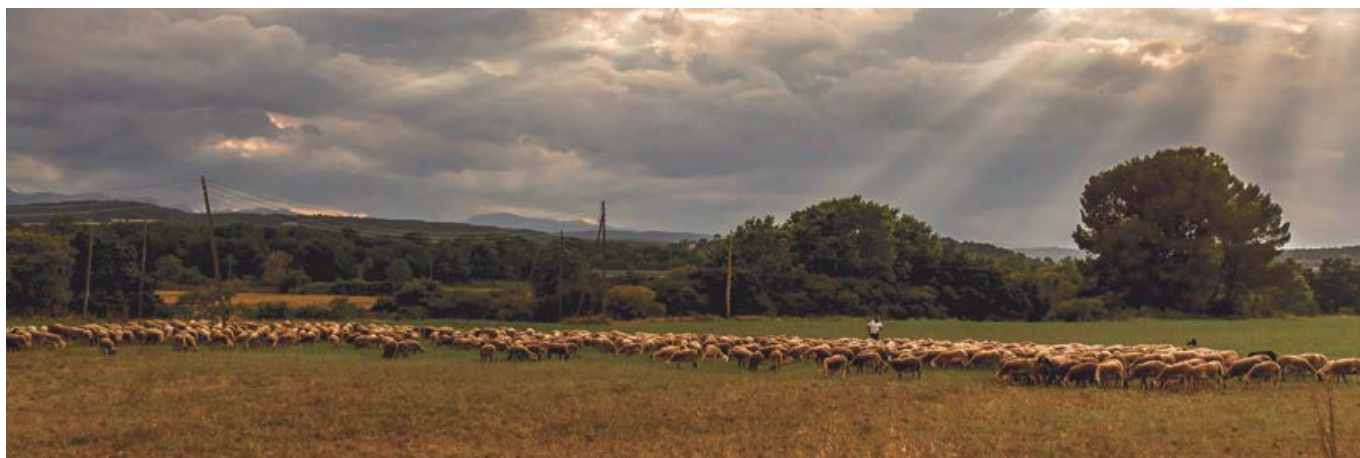
Poema visual de **Ferran Fernández**.

Pintura de **Marnie**, serigrafiada per **El Lledoner**.

La defensa de l'espai agrari

Els darrers cent anys la superfície agrària de Catalunya s'ha reduït notablement, aproximadament en un 70%. La major part d'aquesta superfície eren pastures i camps difícilment mecanitzables, amb poc rendiment. La desaparició de ramats hi ha ajudat i hem vist com aquestes pastures es transformaven en bosc. També hi ha ajudat la industrialització, el creixement demogràfic i la indústria turística i, evidentment, totes les infraestructures que han calgut per aquest model de creixement econòmic.

La desaparició de ramats ha ajudat a la reducció de la superfície agrària. FOTO: DOLORS GIBERT

L'Alt Empordà no s'ha quedat enrere en aquesta cursa, però amb un important handicap, som comarca de frontera, terra de pas per a persones i mercaderies, i per això pateix una pressió més elevada, hem vist com a l'entorn de Figueres i la Jonquera creixien els polígons industrials i comercials, amb l'arribada de grans multinacionals i empreses de transport. La transformació que ha representat la indústria turística i immobiliària tampoc es queda curta. Ser terra de pas vol dir que et travessaran totes les vies de comunicació del país, carreteres nacionals, autopistes, trens de proximitat, trens de gran velocitat i xarxes de distribució d'energia. Algun municipi de la comarca ha perdut pràcticament la totalitat de la seva superfície agrària els darrers cent anys, o bé per les vies de comunicació, o per creixement immobiliari i turístic i, finalment, per abandonament dels camps.

Ara mateix, els espais agraris de la comarca pateixen de nou una forta pressió, l'allau de projectes és més desmesurat que mai, parcs edílics en terra i, a mar, parcs fotovoltaics, el desenvolupament del logis Empordà, l'estació intermodal, el desdoblament de l'N-2 i els creixements urbanístics que projecten diversos municipis de la comarca encenen totes les alarmes a la pagesia. L'Alt Empordà no es pot permetre perdre un pam més d'espai agrari.

No pot ser que els pagesos veiem perillar la nostra activitat i tancament de les ramaderies per un desenvolupament que, a hores d'ara, no porta enlloc

La llei d'espais agraris s'ha aprovat al Parlament de Catalunya i, de fa anys, només cal redactar el Pla comarcal i és el que volem, una eina que defineixi quins seran els camps que es destinaran a usos exclusivament agrícoles i ramaders. No pot ser que els pagesos veiem perillar la nostra activitat i tancament de les ramaderies per un desenvolupament que entenem que, a hores d'ara, no porta enlloc. Es va fer una gran feina en la protecció en forma de parc natural de grans espais de la nostra comarca, però ara cal una empenta més i cal protegir l'activitat de pagesos i ramaders de la nostra comarca. Cal, urgentment, redactar el Pla d'espais agraris de l'Alt Empordà.

Defensar l'espai agrari, defensar la pagesia i la ramaderia és defensar l'Alt Empordà.

NARCÍS JORDI POCH ROS

Carta d'un terapeuta que aprèn a jubilar-se

Fa anys que em dedico a la professió de terapeuta, a les branques d'osteopatia, spinologia i harmonització energètica. En realitat, es tracta de disciplines que abasten del cos físic al cos subtil.

En el cas de l'spinologia, s'enfoca només a la columna vertebral amb tot el que implica. L'osteopatia cranisacral es fa a nivell de teixit conjuntiu i treballa traumes o memòries que d'alguna manera afecten al cos. I l'harmonització energètica s'enfoca en l'anatomia subtil, que pertany a un nivell de consciència més global. La meva formació remet a una visió holística del treball personal.

Si en comptes d'un article he decidit fer una carta és per dirigir-me de manera personal i més propera a la gent, atès que es tracta d'una revista del poble de Viladamat i estic agraït que es compti amb mi cada any per fer un article en l'apartat de Salut i consciència.

Una de les coses que estem perdent és escriure cartes. Podem escriure una carta a un altre, però també podríem fer-ho a nosaltres mateixos, a un amic que hem perdut o que ja no hi és, al país que pateix, o a un ésser diví, un àngel, als morts, als vius, a la natura, al dimoni, a algú que no et cau bé. No és tan estrany, perquè de petits ens ensenyen a escriure cada any una carta als Reis de l'Orient per demanar que ens ajudin a realitzar els propòsits o desitjos. Estem perdent aquesta capacitat de comunicar-nos.

Us recomano que si teniu un dolor crònic o persistent, alguna cosa que us preocupa, un conflicte, un secret íntim que consumeix per dins, dubtes... escriviu el que sentiu, poseu paraules, preneu temps a expressar-vos emocionalment i dirigiu la carta al cosmos, a un amic, al pare o la mare, al destinatari que us sembli més oportú.

És recomanable, com a exercici que ens recull, que ens centra, ens fa meditar i molts cops entendre. No se sap mai: d'una carta expressada amb dolor i desesperació en pot sortir la curació, el poema o la calma, l'amor i la comprensió.

Un dels llibres que em va marcar especialment en un moment donat de la meua vida va ser les «Cartes a un jove poeta», de Rainer Maria Rilke. I altres com les de Joan Sales a Màrius Torres parlant del front en la guerra civil. Són cartes precioses que ens expliquen coses i que surten del dolor i de moments molt difícils.

Enguany, per la festa major, farà quinze anys que vaig aterrar a Viladamat, després de vint-i-cinc anys a Flaçà, i abans a Sant Martí Vell. M'he adonat que de vegades els anys costen de passar i de vegades hi passen de pressa. I em sento agraït d'aquesta terra empordanesa i gironina que m'acull vingut del Maresme.

JOSEP M. TORRES, de la rectoria

VILADAMAT - GIRONA

EMPORDÀ
AUTOCARAVANES
www.autocaravaneseemporda.com

LLOGUER D'AUTOCARAVANES I CAMPERS

Viatja com a casa

☎ 615 18 90 92 - ☎ 669 48 20 05

LLUIS TORRENT
CASADEMONT

Enginyer Tècnic Industrial
Col·legiat 17167-G

ELECTRODOMÈSTICS
Instal·lacions d'aigua, gas, electricitat,
calefacció, aire condicionat

Pompeu Fabra, 6 tel. 972 52 02 13
17472 L'Armentera

Alerta per l'increment de les infeccions de transmissió sexual

Els experts recorden que, com a mesura preventiva, per evitar-les, hi ha una única recomanació, fàcil i barata: l'ús del preservatiu.

Els registres sanitaris dels darrers anys constaten que les infeccions de transmissió sexual (ITS) s'han incrementat, tant a la comarca de l'Alt Empordà com en el conjunt de la Regió Sanitària de Girona. I els experts recorden que, com a mesura preventiva, hi ha una única recomanació, fàcil i barata: l'ús del preservatiu. La metgessa Tibisay Guerrero, la ginecòloga de referència de la Fundació Salut Empordà en temes d'ITS, explica que "si només ens centrem en els casos d'infeccions de declaració sanitària obligatòria, ja s'observen increments significatius". Així, des del 2019 al 2022, a la Regió, els casos de clamídia han augmentat en un 287%; els de gonorrea han crescut un 167%, i els de sífilis, un 92%.

Les ITS són infeccions que es transmeten d'una persona a una altra per contacte físic durant les relacions sexuals

Tibisay Guerrero argumenta que "aquests increments es deuen a les noves pràctiques sexuals i a l'augment de la promiscuïtat, afavorits, en part, per l'aparició de les xarxes socials. Això, sumat al fet que s'ha abaixat la guàrdia i que, en molts casos, no es fa servir el preservatiu". La metgessa, ginecòloga, observa també que "aquesta situació té un problema afegit: l'adaptació dels gèrmens que dificulta l'efectivitat dels tractaments. Ens trobem que molts dels gèrmens ja són resistents als nostres antibiòtics, perquè han arribat aquí a través de persones d'altres continents. Això és un fenomen més de la globalització". Pel que fa a l'Alt Empordà, "les ITS s'han disparat pel fet que rebem un índex important de població nouvinguda, per la proximitat a la frontera i també pel turisme".

Què són les ITS?

Les ITS són infeccions que es transmeten d'una persona a una altra per contacte físic durant les relacions sexuals i poden arribar a desenvolupar malalties de transmissió sexual o malalties venèries.

Quines n'hi ha?

Les més conegudes són el VIH, el virus del papil·loma humà (que causa les berrugues genitals i el càncer de coll uterí, entre altres patologies), i l'herpes genital. Com a més greus també hi ha la gonorrea, hepatitis B, infecció genital per clamídies, limfogranuloma veneri i sífilis. I d'altres menys greus, però habituals, són berrugues genitals, pediculosi púbica, sarna i tricomoni. Tibisay Guerrero apunta que aquestes patologies afecten tant homes com dones i que els grups d'edat oscil·len des dels 10 fins als +70 anys.

Què les causa?

Virus, bacteris o paràsits. Les seves manifestacions clíniques són variades. Cal tenir en compte que en alguns casos són asimptomàtiques, amb la qual cosa passen desapercebudes per a la persona que les pateix, però les pot contagiar igualment.

Afecten, sobretot, els òrgans genitals, però també es localitzen en altres punts del cos (anus, boca, coll). En alguns casos, la infecció es generalitza quan envaeix el sistema sanguini i el limfàtic i pot afectar diferents òrgans.

EVOLUCIÓ DE CASOS ITS A L'ALT EMPORDÀ SEGONS EL GÈNERE

	Any 2018	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022
	Homes: 53	Homes: 65	Homes: 30	Homes: 86	Homes: 109
	Dones: 37	Dones: 44	Dones: 19	Dones: 64	Dones: 93

El preservatiu, l'única prevenció

Una persona només pot infectar-se si té relacions sexuals sense preservatiu (masculí o femení) amb una altra persona que pateix una ITS, pel contacte dels fluids.

És per això que altres mètodes anticonceptius de barrera com ara el diafragma, les esponges vaginals, els espermicides, la píndola, els pegats, les injeccions anticonceptives o el dispositiu intrauterí no són efectius.

Alguns comportaments o situacions de risc que poden facilitar el contagi són:

- Tenir relacions sexuals orals, anals o genitals sense protecció.
- Si la parella sexual té, o ha tingut, una infecció de transmissió sexual.
- Si es té una parella sexual nova o més de dues parelles sexuals en el darrer any.
- Si es té, o la parella té, relacions sexuals amb altres persones.
- Si es tenen relacions sexuals sota els efectes de les drogues o de l'alcohol.
- Si s'ha compartit (o la parella sexual ho ha fet) xeringues, agulles o altres estris que serveixen per injectar-se droga, estris per fer-se tatuatges o pírcings, o bé joguines sexuals.

Quines conseqüències tenen?

- Poden produir lesions o úlceres a la pell o a les mucoses, secrecions (de la uretra, la vagina o el recte) i n'hi ha que poden afectar l'estat general de la persona.
- Hi ha infeccions de transmissió sexual que es curen fàcilment i altres que són més difícils de tractar. Algunes poden originar malalties cròniques i, fins i tot, poden comportar la mort.
- D'altres poden ser causa d'esterilitat (tant en l'home com en la dona), de complicacions en l'embaràs (avortament, embaràs ectòpic, part prematur) o d'algunes formes de càncer genital o anal.

Què puc fer si es trenca el preservatiu?

- Acudeix a un centre sanitari abans que passin 72 hores: es pot demanar la pastilla de l'endemà (anticoncepció d'emergència) per evitar un embaràs
- El trencament de preservatiu pot ser causa de malalties infeccioses. És important que feu les proves necessàries per descartar-les. I també és aconsellable vacunar-se contra l'hepatitis A i B
- És important saber que els sabons antisèptics no protegeixen ni d'infeccions ni d'embarassos.

FUNDACIÓ SALUT EMPORDÀ

La vitamina D

Aquesta vitamina és molt coneguda, ja que moltes persones en tenen manca.

La seva missió principal és permetre absorbir la calc i el fòsfor a l'intestí i així tenir "uns ossos més forts"; però el seu dèficit també es relaciona amb menys força muscular i més risc de tenir malalties cardiovasculars, autoimmunes i altres alteracions.

La principal font d'aportació d'aquesta vitamina és l'exposició solar (el 90%) i l'alimentació és la font complementària (el 10%).

Sempre sentim el comentari que com és que a Espanya amb el clima tan assolellat, la gent té en general tant dèficit de Vitamina D. L'explicació seria aquesta: l'aportació amb els aliments és insuficient i no es compensa amb prendre el sol. També depèn de l'angle en què ens arriben els raigs de sol (com més oblic, menys eficàcia de síntesi) i el tipus de pell de les persones (a la pell fosca la radiació penetra menys).

És difícil saber la quantitat de vitamina D produïda quan ens toca el sol, ja que depèn de diferents factors: edat, tipus de pell, estació de l'any, hora del dia o la latitud geogràfica; però mai s'ha de fer una exposició excessiva pel risc de desenvolupar melanoma.

Sembla que amb una exposició limitada, podem sintetitzar orou vitamina D: uns 12 minuts de prendre el sol a la cara i a les mans seria suficient per augmentar el nivell de vitamina D en 6,3 ng/ml. Els nivells òptims de vitamina D, en general, estarien entre 25- 50 ng/ml.

També hi ha fàrmacs que activen la degradació de la vitamina D, per exemple: glucocorticoides, dexametasona, nifedipina, espironolactona, etc. Es recreen suplementes de vitamina D en lactants, pacients amb osteoporosi, acompanyada de calci i exercici físic i persones que tenen insuficiència o dèficit per no tenir prou exposició solar o alimentació adequada.

Hi ha pocs aliments que tinguin la vitamina D i, en general, en poca quantitat, i són aquests: sardines, ous, llet d'ametlles, seitons; aliments enriquits amb vitamina D: sucs, cereals i productes làctics. En qualsevol cas, la pauta ha de ser sempre receptada pel metge i adequada a cada pacient per evitar possibles problemes per acumulació d'aquesta vitamina.

M. LLUÏSA FALGUERA
Farmacèutica

Parròquia

Voldria tenir un petit record per qui fou durant dinou anys el rector de Viladamat, Mn. Martí Colomer i Pujol i que fou cridat a la Casa del Pare el 28 de novembre de 2024.

JOSEFINA CALS PUIGNAU

Mn. Martí Colomer i Pujol

Nascut a Arenys de Munt el 13 d'octubre de 1941, va fer els estudis eclesiàstics al Seminari de Girona i es llicencià en Filosofia i Lletres, especialitat de Psicologia, a la Universitat de Barcelona. Va ser ordenat prevere a l'església de Castelló d'Empúries l'any 1965.

Entre altres responsabilitats, va ser vicari d'Hostalric, Cassà de la Selva, Santa Maria de Vista Alegre de Girona i Arenys de Munt. Va ser rector de Sant Iscle de Vallalta, Torrentbó, Vilanova de la Muga, Peralada, Pedret i Marzà, la Sagrada Família de

Figueres, Vilabertran, Cabanes i Vilarnadal. Del 2009 al 2017 fou l'arxipreste de l'Alt Empordà Marina. Des del 2005 era el rector de l'Escala i Viladamat; des de 2010, rector consultor; des de 2013, administrador parroquial de Vilacolum i Vilamacolum i membre del Col·legi de Consultors, i des del 2014, rector d'Empúries. Va morir a Girona el 28 de novembre.

NOU NOMENAMENT

El bisbe de Girona, fra Octavi Vilà, va signar el següent nomenament, amb data 2 de desembre de 2024:

Mn. Carles Sànchez i Garcia, administrador parroquial d'Empúries, l'Escala, Vilacolum, Viladamat i Vilamacolum.

(Full parroquial. Diòcesi de Girona)

CULTURA A LA FRESCA

2025

7
juny

Concert
19:00
Pl 1 d'octubre

GOSPELIANS de GIRONA

El gòspel en estat pur

24
juny

Ballada Sardanes
21:30
Pl Església

Audició de Sardanes

Cobla VILA DE LA JONQUERA

1
juliol

Concert
22:00
Pl Església

MÚSIQUES DE LLETRA

El sentit literari de les nostres cançons

15
juliol

Projecció film
22:00
Pl Església

CINEMA A LA FRESCA

29
juliol

Concert
22:00
Pl Església

GLOSA CÀUSTICA

Poesia oral improvisada

12
agost

Concert
21:30
Pl Església

LAURA GUERRERO

Els diferents registres del pop

19
agost

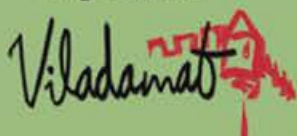
Concert
21:30
Pl Església

AL CALIU DE LES FELIU

Cobla CIUTAT DE GIRONA i Mireia Feliu

Tots els actes son gratuïts
En cas de mal temps, els actes es faran al local social

Organitza:

Diputació de Girona

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

FESTA MAJOR

VILADAMAT 2025

DIJOUS 31 DE JULIOL

PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

21H · Sopar popular
Col. Espai Jove de Viladamat

22H · Havaneres amb el
grup Cel Rogent

23H · Ball del Contrapàs

23:15H · Miquel del Roig
Col. Colla Gegantera i
C.F. Viladamat

DIVENDRES 1 D'AGOST

PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

20H · Trobada Gegantera
Org. Colla Gegantera
de Viladamat

PÀRKING ATENEU

00H · Concerts amb Fetus,
La Masovera Barbuda i
Ona Giner DJ

DISSABTE 2 D'AGOST

CAMP DE FUTBOL

17H · inflables aquàtics

18:30H · Animació
familiar amb Rikus!
Col. Espai Jove de Viladamat

PÀRKING ATENEU

00H · Concert amb
Remei de ca la Fresca,
Sexenni, Pelukass i Dj
Ivanote

DIUMENGE 3 D'AGOST

PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

18H · Sardanes amb La
Principal d'Olot

20H · Concert amb Old
Guitars Band
Org. Xics 77

